

2.

Göteborg
Tuve 122
Tuve 1:5, 1:8, 3:3

Boplatssområde yngre stå

Inv.nr 49049

Fyndrapporter 1973

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1972:21

Ark. Ark. Gbg. Kom.

Dnr 55/0914 21 JAN. 1975

Riksantikvarieämbetet
Statens Historiska Museum
Box 5405
114 84 STOCKHOLM
Dnr 8490/73

Göteborgs arkeologiska museum
Skärgårdsgatan 4
414 58 GÖTEBORG

Riksantikvarieämbetet får meddela, att riksantik-
varien vid föredragning den 15 oktober 1974
har beslutat, att fynden från undersökning å fastigh. 14:S 32
Tuve (Göteborg), Tuve sn, Vg, utförd av Stina Andersson

tillföres GAM

Fynden har ~~ej~~ begärts av Eder. Fynden ej insända
av Eder

~~Fynden från undersökning över den kommit att över-
sändas till Statens Historiska Museum.~~

Stockholm den 15 oktober 1974

För riksantikvarieämbetet

Margareta Biörnstad
Margareta Biörnstad

Dnr. 13/74

TUVE /22

~~14.S 32~~ TUVE GÖTEBORG
BOPLATSOMRÅDE YNGRE STENÅLDER

14:S 32 TUVE GÖTEBORG BOPLATSOMRÅDE YNGRE STENÅLDER

Boplatssområde med bl a en stor sammanhängande sotig mörkfärgning med två avlånga stenpackningar, tolkade som någon form av bebyggelserester. Dessutom förekom 75 små oklara mörkfärgningar. Fynden tyder på en datering till senneolitisk tid.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Läge: Tuve 1:5, 1:8, 3:3, Göteborgs stad.

Grävningsorsak: Planerad bostadsbebyggelse.

Grävningstid: 2-4 maj, 14 maj-19 juni 1972.

Antal timmar i fält: 400 arkeologtimmar, 743 grovarbetstimmar och 31 maskintimmar.

Undersökt yta: Av provområdets 14 000 kvm avbanades 2 500 kvm, upprepades 1 550 kvm, djuprensades 700 kvm och genomgrävdes 415 kvm. Dessutom grävdes 115 provgropar och 97 löpmeter schakt.

Platsledare: Stina Andersson.

NATURVETENSKAPLIGA BESTÄMNINGAR

Benbestämningar har utförts av fil kand Jan Ekman, Osteologiska forskningslaboratoriet, Stockholms universitet (Exkurs 1).

C14-analyser har utförts av Laboratoriet för radioaktiv datering i Stockholm. Fem kolprover från anläggning 1 har daterats (fynd 76, 81, 84, 119, 141). (Exkurs 2).

Pollenanalyser har utförts av kvartärgeologiska institutionen vid Uppsala universitet. Resultat ej klart.

TOPOGRAFI (fig 1-3, 24 -25)

Undersökningsområdet låg inom en till största delen fortfarande uppodlad central del av Hisingen. Platsen utgjordes av en svag sydsluttning belägen i södra delen av ett större höjdområde. Denna höjd är i huvudsak moräntäckt och omges av leriga dalgångar (fig 1, 24).

Det undersökta boplatssområdet utgjordes till största delen av en lerig åker samt de nu skogbevuxna sluttningarna närmast norr och väster om åkern (fig 3, 25).

Området låg mellan 32 och 38 m över havet. Vid den tidpunkt då platsen var bebodd, vid stenålderns slut, stod havet ca 10 m högre än nu. Detta innebär att boplatssområdet låg en bit från stranden, som då stod vid Holm strax norr om det större höjddpartiet samt strax öster om Tuve kyrka (fig 1)¹.

Boplatssområdet låg inom ett år 1970 provgrävt större

område. Beträffande fornlämningarna inom detta område se Fyndrapporter 1971²). I närheten av den undersökta boplatsen finns en stensättning (14:49/1), med kantkedja av upp till 1 m höga resta stenar och en stor grop i mitten. Den kan möjligen utgöra rester av en skadad senneolitisk hällkista. Ett i slutet av 1800-talet tillvarataget fynd bestående av 6 dolkar, 2 spjutspetsar, 1 pilspets, 2 skifferhängen och 1 skafthålsyxa härrör troligen från denna anläggning (GAM inv nr 1622-1632, 5276)³).

Denna eventuella hällkista, som bör vara ungefär samtidigt med den undersökta boplatsen, ligger endast ca 150 m nordväst om denna (fig 2).

TIDIGARE FYND

På de upphöjda åkrarna har tidigare plockats följande: 1 fragment av flathugget redskap (dolk eller skära?), 1 delvis flathugget avslag (förarbete?), 1 svallat spån med nötningspår samt 5 skärvor, allt av flinta (GAM inv nr 80216-80219).

Vid sonderingsgrävningen 1970 grävdes 2 provgropar inom området (provgrop 141, 142)²). I grop 142, utvidgad till ett 1,5 m långt schakt, iakttogs ett upp till 0,5 m tjockt sotigt lager. Inga fynd iakttogs.

ARBETSBESKRIVNING (fig 3-5)

Över hela området grävdes 115 provgropar, 0,5x0,5 m stora. I anslutning till de gropar, som innehöll ett sotfärgat lager eller relativt mycket fynd, upptogs 8 schakt till en sammanlagd längd av 97 m. Inom den upplöjda delen av området ytplockades flinta och keramik (fig 3).

Eftersom ett tjockt sotigt fyndförande lager bitvis med skörbrända stenar iakttogs i ett par av schakten, fortsattes undersökningen med en maskinavbaning omkring dessa schakt för att nå begränsning på sotfärgningen (fig 4).

Hela det framkomna sotiga området samt delar av det utanför liggande avbanade området upprepades (fig 4). Härvid framkom en klar begränsning på det stora sotiga området. Dessutom framkom ett stort antal små mörkfärgningar runt omkring. Avbaningsområdets sydvästra och västligaste delar upprepades inte (fig 4). I detta område framrensades endast de redan efter avbaningen iakttagbara mörkfärgningarna.

Det stora sammanhängande sotiga området (=anläggning 1) djuprensades i sin helhet, men endast delar av det genomgrävdes ner till ljus lera (fig 6).

Flertalet av de små omgivande mörkfärgningarna genomgrävdes helt eller delvis i regel med stor spade (se tabell

över anläggningarna).

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Provgro p a r (fig 3)

Inom området grävdes 115 provgro p a r, 0,5x0,5 m stora och i allmänhet 0,3-0,5 m djupa.

Groparna (1-80) på den större åkern hade i allmänhet följande lagerföljd:

1. ploglager, delvis sotigt, 0,2-0,4 m tjockt.
2. sotig mo, ca 0,2 m tjock (endast inom det sotiga området, fig 3).
3. ljus lera respektive sand. Det sotiga området samt södra delen av åkern var lerig. Nordöstra hörnet samt västra kanten av åkern var sandig.

Groparna (81-91) inom det sydvästra tidigare uppodlade området hade följande lagerföljd:

1. grästorv + ploglager, 0,2-0,3 m tjockt
2. ljus mo respektive sand.

Groparna (92-103) i skogen i nordväst hade följande lagerföljd:

1. Förna + mörk (möjligen delvis svagt sotig) mo, 0,3 m tjock.
2. ljus sandig mo.

Groparna (104-115) i skogen norr om stora åkern hade följande lagerföljd:

1. grästorv + mörk mo, 0,3 m tjock
2. ljus sand respektive mo.

I ett 20-tal gropar inom ett koncentrerat område i den stora åkerns norra del iakttogs ett mer eller mindre tydligt sotfärgat skikt (fig 3).

Provgroparna var i allmänhet mycket fyndfattiga. Endast 28 gropar innehöll keramik eller flinta och då i regel endast någon enstaka bit.

Inv nr: 49049

FYNDTABELL (Provgropar)

Fynd nr	Provgrop	Keramik, oorn.	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta, redskap		
		gr	st	gr	st	gr	art	st	gr
:1	1				1	70			
:2	2		1	1					
:3	3		1	1					
:4-5	4		1	2	2	1			
:6	5	5							
:7-8	6				1	112	Avsl m ret (-skrapa?)	1	15
:9	7				1	62			
:10	8		2	45					
:11	9						Avsl m flathuggn?	1	2
:12	10				2	22			
:13	11				2	88			
:14	12		1	9					
:15-16	13		1	8	4	18			
:17	14				1	10			
:18	15		2	40					

forts

forts

Fynd nr	Provgrop	Keramik, oorn.	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta, redskap		
		gr	st	gr	st	gr	art	st	gr
19	16	45		1	102				
20	17	55		1	4				
21	18	56				2	1		
22	19	59		1	31				
23	20	61				1	2		
24	21	25		1	12				
25	22	65		1	6				
26	23	66		1	5				
27	24	70		1	30				
28	25	72		1	1				
29	26	87				1	20		
30-31	27	107		2	42	2	4		
32	28	109		1	1				
Summa		5	20	343	20	410		2	

S c h a k t (fig 3,4)

Inom området grävdes 8 st 0,5 m breda schakt till en sammanlagd längd av 97 m (fig 3).

Schakt I, 40 m långt (N-S), tvärs igenom den stora mörkfärgningen = anläggning 1. Se anläggning 1 och profil 1. Fynd 36 tillvaratogs i ploglagret och fynd 37 i den sotiga mon.

Schakt II, 10 m långt (Ö-V). Ett möjligen något sotigt ploglager över ljus grusig sand med minst 3 klara nergrävningar av sotig mo.

Schakt III, 10 m långt (Ö-V). Ett tunt sotigt molager under ploglagret. Några sotiga nergrävningar fanns i den ljusa grusiga sanden (i väster) respektive leran (i öster) i botten.

Schakt IV, 10 m långt (Ö-V). Mellan ploglagret och den ljusa grusiga sanden (i väster) respektive leran (i öster) fanns ett upp till 0,3 m tjockt sotigt molager bitvis med tätt liggande delvis skörbrända stenar. Fynd 31 tillvaratogs i ploglagret och fynd 32 i den sotiga mon.

Schakt V, 10 m långt (N-S). Ploglager över ljus grusig sand med 3-4 sotiga nergrävningar. Fynd 30 kommer från en av dessa nergrävningar och fynd 29 från hela schaktet.

Schakt VI, 15 m långt (Ö-V). I västra delen ljus grusig sand direkt under ploglagret. I östra delen ett upp till 0,3 m tjockt sotigt molager mellan ploglagret och den ljusa leran. Fynd 34 hopsamlades i ploglagret + den sotiga mon.

Schakt VII, 1,2 m långt (N-S), i skogen norr om åkern. Under ett 0,25 m tjockt lager förna + humusfärgad mo fanns ljusare brun moig sand med stora kolbitar i en rand 0,4 m djupt under markytan - möjligen förkolnad rot?(fynd 35)

Schakt VIII, 1,2 m långt (N-S), i skogen norr om åkern

intill en liten bergknalle. I ett 0,3 m tjockt lager av förna + mörk eventuellt något sotig sandig mo låg en del flintbitar (fynd 33), främst närmast intill berget. Underst fanns ljusare brun moig sand.

FYNDTABELL (Schakt)

Fynd nr	Schakt	Keramik, oorn.	Kol	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta, redskap		
		gr	gr	st	gr	st	gr	art	st	gr
:33-35 29	V	6		5	42	3	229			
:36 30	V					3	26			
:37-38 31	IV	2		1	26					
:39-42 32	IV	2		6	100	6	561	Knuta	1	216
:43-45 33	VIII			11	276	4	284	Avsl m ret	1	30
:46-47 34	VI			6	59	3	253			
:48 35	VII		33							
:49-50 36	I			3	37	5	282			
:51-54 37	I			8	340	4	268	Skrapa	1	10
								Avsl m ret	1	8
Summa		10	33	40	880	28	1903		4	

Y t p l o c k n i n g (fig 3)

Den stora upplöjda åkern indelades i 4 områden (A-D, fig 3), i vilka flinta och keramik ytplockades.

FYNDTABELL (Ytplockning)

Fynd nr	Ytplock.	Keramik, ornerad	Keramik, oorn.	Skiffer	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta redskap		
		gr	gr	gr	st	gr	st	gr	art	st	gr
:55-61 40	A	9 (fig 34)	2	1	37	304	42	696	Knuta, anv som knacksten	1	274
:62-69 41	B		8	<1	38	350	72	3013	Avsl m ret	3	144
									Knackstensfragment	1	84
									Slip fyrsid. yxa, fragm	1	91
									Tillsl flintstycken	2	138
:70-79 42	C		22	3	33	657	32	724	Avsl m ret	6	197
									Kärna	1	79
									Kärnyxa	1	111
									Kärnredskap, fragment	1	12
									Skära, fragm (fig 38)	1	16
									Skrapa (fig 44)	2	27
									Avsl m ret	1	2
:80-83 43	D				36	382	41	1717	Tillsl flintstycke	1	71
									Avsl m ret	2	30
Summa		9	32	5	144	1693	187	6150		24	

A n l ä g g n i n g a r

Anläggning 1 utgjordes av en stor sammanhängande mörkfärgning med två avlånga stenpackningar.

Anläggning 2-83 utgjordes av små mörkfärgningar av olika slag runt omkring anläggning 1.

Anläggning 1 låg i en svag svacka (ung NV-S0) ner på lera och delvis upp på omgivande sandiga sluttningar i

norr och söder.

De små anläggningarna (2-83) låg i allmänhet på den omgivande något högre belägna sandiga respektive moiga marken.

Anläggning 1 (fig 4-13, 26-33, 35-37, 39-43, 45-46)

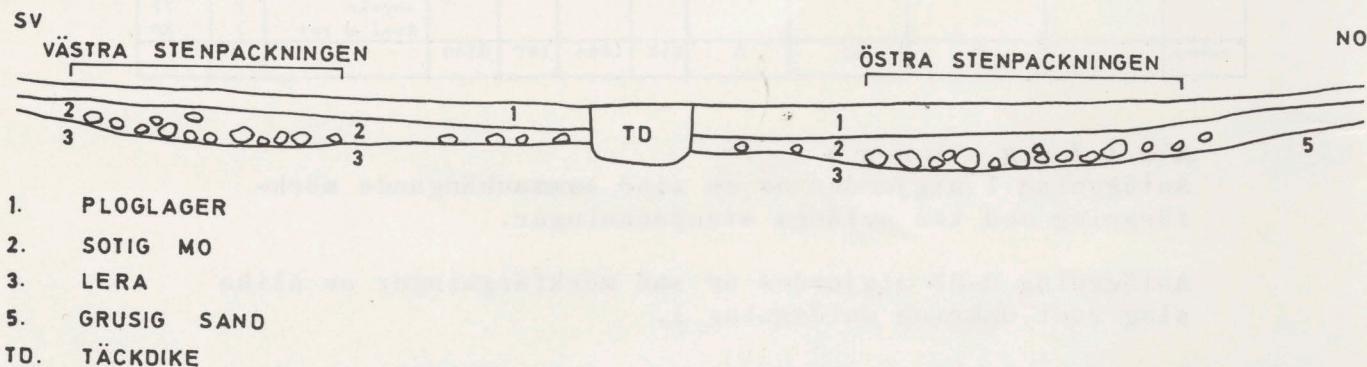
Anläggning 1 utgjordes av ett stort sammanhängande sotigt område. Detta framträdde redan efter avbaningen men då utan klara gränser. Efter den första rensningen avtecknade sig ett ca 35x15 m stort (NV-SO) område med relativt klara gränser mot omgivande ljus sand (fig 5). Detta bestod av mörk sotig mo med fläckvis tätt, fläckvis glest liggande skörbrända stenar.

Denna sotfärgning låg under ett ca 0,2-0,4 m tjockt ploglager, vilket bitvis var ganska sotigt (fig 7). Plöjningen har troligen, i varje fall på somliga ställen, gått ner till överdelen av sotfärgningen. Speciellt gäller detta de yttre något högre belägna delarna, vilket gör att sotfärgningens begränsning utåt kan vara osäker. Eventuellt har ursprungligen ett sammanhängande sotigt kulturlager funnits över ett betydligt större område (fig 7).

Vid djuprensning av det sotfärgade området framträdde två långsmala täta stenpackningar (= den östra och västra stenpackningen, fig 5) samt ett litet område med tät stenpackning mellan dem (fig 5).

Stenpackningarna framträdde klart (fig 27), men gränserna utåt var ofta svårbestämbara. Egentligen var stenpackningarna bredare än vad som framgår av fig 5, där endast den inre tätare stenpackningen markerats (jfr fig 26 och profilritningarna fig 7-13).

SCHEMATISK PROFILSKISS GENOM ANLÄGGNING 1

Ytan i profil 1 (fig 7) utgörs av ploglagrets yta och ytan i profil 7 (fig 13) av den djuprensade ytan. I samtliga övriga profiler utgörs ytan av den efter avbaningen upprepade ytan.

Ö s t r a s t e n p a c k n i n g e n, ca 25 m lång (VNV-0S0) och 4-5 m bred, bestod av i allmänhet 0,1-0,3 m stora stenar, rundade och skarpkantade, delvis klart skörbrända. Stenpackningen var tätast i mitten och glesare utåt kanterna.

I mitten var stenstorleken också något större. De flesta var 0,1-0,3 m stora men även flera 0,4-0,5 m stora samt ett par 0,6-0,7 m stora stenar låg här. I utkanten var stenarna i allmänhet något mindre, ofta 0,1-0,2 m stora (fig 26-27).

Stenpackningen var 0,2-0,3 m tjock, på några ställen upp till 0,4 m tjock med stenar i ett till flera lager (fig 30). Stenpackningens yta var ganska ojämn.

Stenpackningen låg i sotig, delvis lerig mo (lager 2), som ofta neråt övergick i gråfläckig sand (lager 6) utan klara gränser (kallat lager 2/6, fig 7-8, 11-13, 30).

Stenpackningen låg som regel i underdelen av det sotiga molagret, ofta med ett stort sett stenfritt, upp till 0,2 m tjockt sotigt molager ovanpå (fig 7). Stenarna låg ofta direkt ner i den ljusa leran (lager 3, fig 8). Ibland fanns ett gråfläckigt lerlager med kolbitar i (lager 7) mellan stenpackningen och den ljusa leran (fig 11-13).

Stenpackningen låg i en svag sydsluttning. Den låg i huvudsak i den lägre leriga svackan, men sträckte sig också något upp på den sandiga sluttningen mot norr (fig 7). Gränsen för stenpackningen var mycket svår att dra norrut mot den gråfläckiga delvis grusiga och steniga sanden (lager 6) respektive den ljusa grusiga, något steniga, sanden (lager 5) utanför anläggningen (fig 7).

I sydöstra delen påträffades under stenpackningen nere i den ljusa leran oregelbundna mörka fläckar och ränder med kolbitar i. De iäktogs i delar av området mellan profil 2 och 3, respektive 3 och 7. De framtogs endast delvis på grund av tidsbrist samt svåra grävningsförhållanden med mycket regn, som genast ställde framrensade områden under vatten. Om de bildade något regelbundet mönster kunde därför inte avgöras.

Under nordöstra delen av stenpackningen utanför dess tätare del fanns en nergrävning ner i den ljusa leran (fig 5). Den var rund, 0,7 m i diam och

0,2 m djup med rundad botten. Den bestod av sotig, något lerig mo (lager 2) med ett par 0,1-0,25 m stora stenar. Inga fynd.

Västra stenpackningen, ca 23 m lång (NNV-SS0) och ca 4 m bred, bestod av i allmänhet 0,1-0,3 m stora, rundade och skarpkantade, delvis klart skörbrända, stenar. I nordvästra delen var stenpackningen glesare och bestod av mindre, i allmänhet rundade, stenar ca 0,1-0,2 m stora (fig 27 - 29). I sydöstra delen låg i kanten en drygt 1 m stor sten (fig 5).

Stenstorleken var genomgående något mindre i denna stenpackning än i den östra och begränsningen, speciellt i nordväst, var mer otydlig. I övrigt var de båda stenpackningarna mycket lika. Stenarna låg även här i ett till flera lager i ett i allmänhet 0,2-0,3 m tjockt, ibland upp till 0,4 m tjockt lager. De låg i sotig, delvis lerig, mo (lager 2), som neråt övergick i gråfläckig sand (lager 6) utan klara gränser. Stenarna låg ofta direkt ner på den gula leran (fig 9-10, 31).

Den västra stenpackningen låg i en svag nordsluttning. Större delen av stenpackningen låg nere i den leriga svackan, men den sträckte sig, i likhet med den östra stenpackningen, också upp på den sandiga sluttningen i söder.

Stenarna låg tätast packade och var mest skörbrända i den sydöstra delen (mellan profil 4 och 5, fig 27). Här låg troligen också en h ä r d i stenpackningen (fig 5). Den var rund, 1 m i diam och 0,2 m djup med rundad botten, som låg direkt ner på den ljusa leran. I mitten fanns ett i stort sett stenfritt område med kol (fynd 84, C14-daterat till 425±110 f Kr). Runt omkring detta låg tätt packade mycket starkt skörbrända och smuliga stenar, nu 0,1-0,2 m stora, rundade och skarpkantade. Gränsen utåt mot omgivande stenpackning, som också utanför härden var tät och skörbränd, var något oklar.

I de delar av den västra stenpackningen som genomgrävdes ner till lera (dels i nordväst, dels i sydost, fig 6), framträdde ett par n e r g r ä v - n i n g a r (ej markerade på plan) ner i den ljusa leran. De var upp till 1 m stora, runda eller ovala. De gick 0,05-0,2 m djupt ner i leran och bestod av sotig mo respektive grå sand och innehöll ibland enstaka stenar och kolbitar.

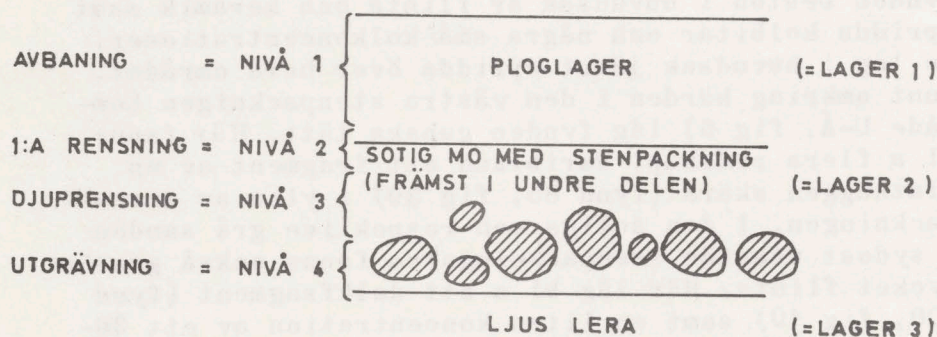
O m r å d e t m e l l a n de två långsträckta stenpackningarna var till stor del skadat av ett par täckdiken (fig 5).

Mellan profil 4 och 5 fanns en mindre stenpackning

(fig 5). Den bestod av relativt tätt liggande 0,1-0,25 m stora rundade och skarpkantade, delvis skörbrända stenar i sotig, lerig mo (lager 2). Stenpackningen var 0,2 m tjock och låg på lera.

Sydöstra delen av den stora mörkfärgningen d v s område H,I,J,K,R (fig 6) saknade stenpackning. Här fanns ett 0,2 m tjockt sotigt ganska lerigt molager (lager 2) med endast enstaka stenar (fig 27). Norra delen av detta sotlager låg i den leriga svackan, medan den södra delen låg upp på den något högre belägna sandiga marken (fig 7-8).

F y n d e n inom anläggning 1 insamlades i 4 nivåer.

Nivå 1 motsvaras av ploglagret. Fynden plockades vid avbaningen över hela området, d v s också utanför anläggning 1. Fynden har delats i ett östligt och ett västligt område (öster respektive väster om schakt 1). Samtliga avbaningsfynd har förts upp i tabellen under anläggning 1.

Nivå 2 motsvaras av efter avbaningen bitvis kvarvarande rester av ploglagret samt översta delen av den sotiga mon inom anläggning 1. Dessa fynd framkom vid den första rensningen och insamlades i regel i större områden (öster och väster om schakt 1) samt inom några mindre områden (fig 6, jfr tabell anläggning 1).

Nivå 3 motsvaras av den övre delen av den sotiga mon, bl a över och ner mellan de övre stenarna i stenpackningen. Dessa fynd tillhör djuprensningen. De samlades i mindre områden inom och utanför stenpackningarna (fig 6, jfr tabell, anläggning 1).

Nivå 4 motsvaras av den undre delen av den sotiga mon mellan stenpackningarna samt inom stenpackningarna av undre delen av den sotiga mon + den gråfläckiga sanden med stenpackning. Även fynd på gränsen ner

till leran samt de få fynd, som låg nere i den grå leran eller i ytan av den ljusa leran (främst kol) räknas till nivå 4. Dessa fynd kommer från genomgrävningen och samlades i mindre områden (fig 6, jfr tabell anläggning 1).

Ploglagret innehöll ganska litet fynd. Till ploglagret inom området för anläggning 1 skall också delvis räknas fynden från ytplockning A och B (jfr tabell under ytplockning).

De flesta fynden låg i den sotiga mon över och nere i stenpackningarna samt mellan stenpackningarna. Det tycktes inte föreligga någon större skillnad i fyndfördelning mellan de två stenpackningarna, inte heller mellan stenpackningarna och mellanliggande sotiga område.

Fynden bestod i huvudsak av flinta och keramik samt spridda kolbitar och några små kolkoncentrationer. De låg i huvudsak jämnt spridda över hela området. Runt omkring härden i den västra stenpackningen (område U-Å, fig 6) låg fynden ganska tätt. Här fanns bl a flera redskap, däribland ett fragment av en flathuggen skära (fynd 85, fig 39) i ytan av stenpackningen. I den sotiga mon respektive grå sanden i sydost utanför stenpackningarna fanns också ganska mycket flinta. Här låg bl a ett dolkfragment (fynd 100, fig 40) samt en liten koncentration av ett 30-tal flintbitar, däribland några med passning (fynd 153).

Närmast utanför de egentliga stenpackningarna bl a i den gräfläckiga sanden (lager 6) norr om den östra stenpackningen fortsatte fynden i stort sett i samma utsträckning som inom stenpackningarna. Här låg t ex ornerad keramik (fynd 113, fig 35, i område E+F, fig 6) i stenpackningens gräns åtminstone ner till ett djup av 0,4 m under ytan av profil 2, d v s i stort sett ända ner till leran (fig 7,11).

Fynden låg ända ner till den ljusa leran, men ytterst få fynd låg ner i den. Här fanns egentligen bara spridda kolbitar samt några kolkoncentrationer. Klart nere i ytan av den ljusa leran låg tre kolkoncentrationer (fynd 110, 119 och 141, fig 6). Kolet i fynd 135 låg i en nergrävning av grå sand ner i leran.

FYNDTABELL
(Se nästa sida)

Fynd nr	Område (fig 6)	Nivå	Ker	Ker	Kol	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta redskap			Övrigt		
			orn	oorn		st	gr	st	gr	art	st	gr	art	st	gr
39	M 5	3		124		8	25	11	153						:84-86
44	Ö-del	1		(fig 37)		17	263	19	615	Tillsl flintstykke	1	6			:87-91
										Avsl m ret spets	1	16			
										Avsl m ret	2	32			
45	V-del	1		14		26	194	10	440	Avsl m ret	1	70			:92-96
										Avsl m knackspår	1	304			
46	Ö-del	2				17	212	14	673	Avsl m ret	2	166			:97-99
47	Ö-del	2				4	23	1	2	Knacksten	1	126			:100-103
										Avsl m slip redsk	1	2			
48	Ö-del	2		1		10	172	8	312	Avsl av knacksten?	1	11			:104-109
										Kärna	1	22			
										Avsl m ret	1	4			
49	A-0	2		34		40	771	15	588	Kärna	1	227			:110-115
										Tillsl flintst	2	191			
										Avsl m ret	3	45			
50	M 1	2		12		7	41	6	20	Flathugg redskap, fragm (fig 42)	1	4			:116-119
51	M 2	3		6		6	12								:120-121
52	M 3	3		8		7	34	3	4	Fragm av flathugg redskap (fig 41)	1	10			:122-125
53	M 4	3		1		8	22	8	130	Kärnuppfryskningsavslag	1	6			:126-129
54	M 6	3		14		5	7	7	12						:130-132
55	M 7	3		5		1	9			Knuta	1	347			:133-135
56	M 8	3				3	33								:136
57	M+N	3				23	255	10	14	Knuta	1	35			:137-139
58	O	3				2	1			Avsl m ret	1	6			:140-141
59	L	3		1		11	54	4	301	Avsl m ret	1	28			:142-145
60	P+Q	2				10	113	8	368	Skrapa, fragm	1	10			:146-148
61	V-del	2								Avsl m ret	2	10			:149-
62	S-A	2				7	372	4	30	Tillsl flintst m knackspår	1	213			:150-153
						4	30	7	372	Avsl m ret	1	5			
63	V-del	2				4	91	1	5						:154-155
64	A-D	3		17	1	32	249	24	810	Tillsl flintst	1	425			:156-160
67	Ä-II	2				43	339	22	1165	Knutor	2	919			:161-167
										Tillsl flintst m knackspår	1	168			
										Tillsl flintst	1	58			
										Skrapor (fig 45)	2	35			
										Avsl m ret	2	36			
										Avsl m ret	1	18			:168-169
71	C(fig 6)	3				5	16								
72	G+H	3		<1		18	412	17	368	Knacksten	1	209			:170-174
										Knackstensfragm	1	68			
73	E+F	3				26	347	10	221						:175-176
74	S+T	3		15		23	758	10	1784	Knutor	2	357			:177-180
75	U+V+X	3		28		11	24	6	54	Avsl m ret	2	23			:181-184
76	V(fig 6)	3			13										:185
77	FF+II	3				8	58	6	278	Avsl m ret	1	48			:186-188
78	GG+HH	3			<1	3	7	1	1	Knacksten	1	178			:189-192
79	Ä	3				5	7								:193
80	P	3				2	7	3	1597						:194-195
81	S(fig 6)	3			5										:196
82	S(fig 6)	3			3										:197
83	Y+2+Ä	3		12		22	101	16	306	Avsl m ret	1	1			:198-201
84	2(fig 6)	3+4			189										:202
85	Ä(fig 6)	3								Skära, fragm(fig 39)	1	17			:203
86	Ä(fig 6)	3		95											:204
87	CC+DD+EE	3				5	49								:205
88	BB	3				5	46	3	309	Knutor	2	221			:206-208
90	CC	3								Knuta	1	24			
91	EE	3				2	2								:209
92	Ö+AA	3		86		17	244	9	717						:210-213
93	U	3				4	25								:214
94	Q	3		6		11	445	7	673	Knackstensfragm	2	266			:215-220
										Avsl m ret spets	1	27			
										Avsl m ret	1	29			
95	R	3		5 (fig 33)		20	223	23	560	Knuta	1	46			:221-225
										Avsl m ret	2	19			
100	H(fig 6)	3+4								Dolkfragm(fig 40)	1	16			:226
101	H	3+4				2	15	1	22						:227-228
102	I	3+4				2	30	2	6						:229-230

:231-233
:234-238
:239-

:240-245

:246-250

:251-

:252-255

:256

:257-258

:259-262

:263-266

:267-271

:272-276

:277-282

:283-

:284-286

:287-288

:289-292

:293-295

:296-297

:298-299

:300

:301

:302-306

:307-314

:315-321

:322

:323-326

:327-328

:329-334

:335-338

:339-342

:343-344

:345-347

:348-352

:353-354

:355-358

Fynd nr	Område	Nivå	Ker orn	Ker oorn	Kol	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta redskap			Övrigt		
			gr	gr	gr	st	gr	st	gr	art	st	gr	art	st	gr
103	J	3-4				6	69	1	2	Knuta	1	244			
104	K	3+4		5		24	404	22	126	Avsl m ret	1	23			
105	C(fig 6)	3			38					Knuta	2	200			
106	G	4		14		27	421	11	868	Tillsl flintst	1	58			
										Skrapa(fig 43)	1	12			
										Avsl m ret	1	3			
107	B	4		2		9	156	6	99	Knacksten	1	234			
										Knuta m knackspår	1	234			
108	A(fig 6)	4						1	168						
109	F	4				17	200	5	90	Tillsl flintst	1	406			
										Avsl m ret	1	65			
110	C(fig 6)	4			2										
111	C	4				2	8	2	1						
112	E	4				21	365	12	242	Knuta	1	30			
										Avsl m knackspår	1	89			
113	E+F	4	20 (fig 35)	51		12	66	7	265						
114	L	4		24		20	245	9	175	Knuta	1	169			
										Avsl m ret	1	6			
115	M	4	1	46		20	181	4	246				Avsl av kvarts	1	3
116	N	4	16 (fig 32)	20		18	509	3	457	Knuta	1	454	Avsl av kvarts	2	15
117	O	4				3	51								
118	A	4		2		4	38	2	7						
119	A(fig 6)	4			5	46	448								
129	R	4		45		16	543			Knuta m knackspår	1	357			
										Tillsl flintst	1	116			
131	DD+EE	4		<1		2	52	6	1278						
133	FF+GG	4		2		5	28								
134	HH+II	4				6	36	12	875						
135	II(fig 6)	4			50										
136	II(fig 6)	4		283											
137	V	4		95		24	261	13	208	Knacksten	1	250			
										Avsl m ret(skra- pa?)	1	20			
138	A	4	9	223		26	310	13	371	Knacksten, bergart	1	198			
										Knutor	2	73			
										Mikrospån m ret?	1	<1			
										Avsl m ret	1	35			
139	U	4	17 (fig 36)	61		34	543	26	1342	Knacksten	1	312	Bergarts- st m slip- spår	1	90
													Kvarts m slipspår	1	31
141	A fig 6)	4			34										
144	X	4		7		10	20	5	49	Tillsl flintst	1	452			
145	Y	4				11	175			Knacksten	1	1010			
146	Z	4		16		11	88	11	499	Knacksten	1	1525			
										Knackstensfragm	1	30			
										Avsl av slip redsk	1	2			
147	Q	4	10			5	85	15	659	Knuta	1	107			
149	P	4				6	60	7	231	Knacksten	1	1005			
										Avsl m ret	1	16			
150	T	4				10	42	4	63						
151	S	4		11		6	122	3	346						
152	AA	4		8		4	45	6	588	Skrapa(fig 46)	1	100			
153	K(fig 6)	3+4				14	325	15	30	Avsl m ret spets	1	4			
154	Hela	Allm				8	147	1	97	Knacksten	1	304			
										Avsl m ret spets (borr?)	1	5			
Summa			78	1395	434	909	12151	511	21920		109				

Anläggning 2 - 83 (fig 4,14-23)

De 75 större och mindre mörkfärgningarna runt omkring anläggning 1 utgjordes i allmänhet av obestämbara gropar fyllda med sotig mo med inga eller endast enstaka fynd.

De få anläggningar som tolkats som eventuella stolphål (anläggning 6,51,66,70) eller härdar (anläggning 19 och 69) samt anläggningar med speciella konstruktioner (anläggning 18,46,67 och 74) har beskrivits mer utförligt.

Profilritningar på dessa anläggningar finns återgivna (fig 14-23). Övriga anläggningar har sammanfattats i en tabell. (Profilritningar på flertalet av dessa anläggningar finns i GAM:s arkiv).

STOLPHÅL?

Anläggning 6 (fig 4,14)

Mörkfärgning, oregelbunden, 1,3x0,6 m stor (Ö-V) och upp till 0,3 m djup med oregelbunden botten. Den bestod av sotig mo med flera 0,1-0,2 m stora, rundade och skarpkantade stenar. Den västra delen utgjorde möjligen ett stolphål, runt 0,3 m i diam och 0,3 m djupt med rundad botten (fig 14). Inga fynd. Hälften utgrävd.

Anläggning 51 (fig 4,15)

Mörkfärgning, rund, 0,6 m i diam och 0,45 m djup med oregelbundet rundad botten. Den bestod av sotig mo. Inga fynd. Hälften utgrävd.

Anläggning 66 (fig 4,16)

Mörkfärgning, rund, 0,3 m i diam och 0,15 m djup med rundad botten. Den bestod av sotig mo med flera 0,1-0,15 m stora rundade och skarpkantade stenar, främst i kanten, bl a en 0,1x0,15 m stor kantställd flat sten. Inga fynd. Helt utgrävd.

Anläggning 70 (fig 4,17)

Mörkfärgning, rund, 0,6 m i diam och 0,25 m djup med närmast rundad botten. Den bestod av sotig mo med några 0,1-0,2 m stora rundade stenar. Inga fynd. Hälften utgrävd.

HÄRDAR?

Anläggning 19 (fig 4,18)

Mörkfärgning, rund, 0,8 m i diam och 0,25 m djup med närmast spetsig botten. Den bestod av sotig mo. I kanten, främst i ytan, låg relativt tätt med 0,05-0,2 m stora, delvis skörbrända, stenar. Fynden utgjordes av enstaka kolbitar (kastade) samt några flintavslag (fynd 66). Helt utgrävd.

Fynd 66: flinta avslag 3 st, 146 gr.

Anläggning 69 (fig 4,19)
Mörkfärgning, närmast oval, 0,9x0,7 m stor (N-S) och 0,2 m djup med något oregelbunden botten. Eventuellt något skadad vid maskinavbaningen. Den bestod av sotig mo med ett flertal 0,1-0,3 m stora rundade och skarpkantade stenar, varav några klart skörbrända. Inga fynd. Hälften utgrävd.

ÖVRIGA ANLÄGGNINGAR

Anläggning 18, stor avlång grop (fig 4,20)
Mörkfärgning 1,7x0,8 m stor (NV-SO) och 0,5 m djup med flat botten och branta sidor. Den bestod av sotig mo och var grävd ner i leran. Fynden utgjordes endast av några få flintbitar (fynd 99). Hälften utgrävd.
Fynd 99: flinta avslag 1 st, 7 gr
flinta övrig 1 st, 127 gr.

Anläggning 46, stor stenpackad mörkfärgning (fig 4)
I avbaningens södra kant utanför upprepansat område fanns en minst 2x2 m stor mörkfärgning med tätt liggande 0,1-0,2 m stora skörbrända stenar i sotig mo. Sotfärgningen framrensades inte. Storleken är osäker. Den fortsatte troligen söderut utanför det avbanade området. I ytan av sotfärgningen låg en del fynd (fynd 68).
Fynd 68: keramik, oörnerad 42 gr
brända ben < 1 gr
flinta avslag 29 st, 202 gr
flinta övrig 13 st, 385 gr
flinta redskap, knackstensfragment 1 st, 338 gr.

Anläggning 67, stor oregelbunden grop (fig 4, 21)
Mörkfärgning, oregelbunden, 2,5x1,5 m stor (NV-SO) och 0,5 m djup med rundad botten. Den bestod av sotig mo med några enstaka mindre stenar samt två 0,4 m stora flata stenar i botten. Fynden utgjordes av litet flinta, bl a en knacksten (fynd 128). Hälften utgrävd.
Fynd 128: flinta avslag 1 st, 9 gr
flinta övrig 1 st, 200 gr
flinta redskap, knacksten 1 st 90 gr.

Anläggning 74, stor stenpackning ev med en härd (fig 4-5,10,22-23,27-28)
Mörkfärgning, 5,5x4 m stor (NV-SO). Anläggningen bestod överst av ett ca 0,2 m tjockt lager sotig mo (lager 2) med delvis glest, delvis tätt liggande 0,1 m stora rundade och skarpkantade stenar, varav en del klart skörbrända (fig 27-28). Stenarna låg i stort sett i ett lager (fig 10). Anläggningen låg i ljus lera (lager 3) respektive ljus lerig mo (lager 9).

Under den sotiga mon fanns i sydöstra delen ett par oregelbundna fläckar (fig 22, A och B) av gråfläckig lerig mo (lager 8). De fortsatte 5 cm ner i den ljusa leriga mon (lager 9). De innehöll litet kol, främst område A (fynd 130).

I nordvästra delen fanns under den mörka mon en djupare nergrävning (fig 22, C, hård?), närmast rund, 2,5 m i diam och upp till 0,4 m djup med oregelbunden botten (fig 23). Den bestod av randig sotig respektive ljus lerig mo (lager 11) med i ytan relativt tätt liggande rundade och skarpkantade 0,1-0,3 m stora, delvis brända, stenar. I nordvästra kanten av nergrävningen låg en 0,75x0,5 m stor och 0,25 m hög sten med flat översida (fig 22, D). Denna sten syns på tornfotot (fig 27).

Fynden i nergrävningen utgjordes av enstaka kolbitar (kastade), vilka även låg ner i ytan av den underliggande ljusa leran samt litet flinta (fynd 132).

Fynd 130: kol 14 gr

Fynd 132: flinta avslag 3 st, 168 gr

flinta övrig 1 st, 1 gr

flinta redskap, avslag med retusch 1 st, 12 gr

Anl nr	Form	Diam i m	Djup i m	Bottens utformning	Material i anl (se lagerbeskr.)	Omgivande material	Fynd nr	Fyndart	Anm.	Utgrävd	
2	Oregelb.	1,2x1,5	0,2	Oregelb.	2	5	98	Flintavsl 3 st 4 gr	Enstaka små stenar	Halva	:359
3	Oval	1x1,5	0,25	Oregelb.	2	5	97	Keramik, oorn. 10 gr Flintavsl 1 st 1 gr		Halva	:360
4	Oval	0,5x0,7	0,1	Rundad	2	5	-		Några små stenar i kanten	Halva	:361
5	Oval	0,4x0,8	0,2	Rundad	2	5	-			Halva	
6 (Se spec. beskrivning)	Oval	1,5x1,8	0,5	Oregelb.	1/2	4/5	-		Sentida butelj-glas i anl	Halva	
7	Oval								Några små stenar	Halva	
8	Rund	0,7	0,1	Oregelb.	2	5	-		Flera små stenar	Halva	
9	Oregelb.	1	0,15	Oregelb.	2	5	-			Halva	
10	Oval	1x1,5	0,15	Flat	2	5	-			Halva	
11	Rund	0,5	0,15	Rundad	2	6	-		Delvis bortgrävd av sch l. Låg i utkant. av anl l.	Hela	
12-16 utgår											
17	Oval	0,6x1,6	0,15	Flat	2	3	-		Enstaka små stenar	Halva	
18 (Se spec. beskrivning)							99	Flintavsl 1 st 12 gr			:362-363
19 (Se spec. beskrivning)							66	Flintavsl 1 st 12 gr			:364
20	Oval	0,2x0,7	0,15	Flat	2	3	65	Flintavsl 1 st 7 gr	Enstaka små stenar	Hela	:365
21	Oval	0,3x0,5	0,15	Flat	2	3	-		En sten i kanten	Hela	
22	Oval	0,5x0,9	0,05	Flat	2	4	-			Halva	
23	Rund	0,5	0,1	Flat	2	3	-			Halva	
24	Rund	0,3	0,15	Rundad	2	4	-			Halva	
25	Rund	0,7	0,15	Rundad	2	4	-		En 0,3 m stor sten i kanten	Halva	

forts

forts

Anl nr	Form	Diam i m	Djup i m	Bottens utformning	Material i anl (se lagerbeskr.)	Omgivande material	Fynd nr	Fyndart	Anm.	Utgrävd
:366	26	Oval	0,6x0,9	0,1	Flat	2	4	-	Några små stenar i kanten	Halva
	27	Rund	0,3	0,2	Oregelb.	2	4	-	Några små stenar	Halva
	28	Rund el oval?	ca 0,5	0,2	Rundad	2	4	-	Fortsatte utanför gr. gränsen	Halva
	29	Oval	1,2x2,2	0,3	Oregelb.	2	4	-		Halva
	30	Oval	0,3x0,4	0,05	Rundad	2	4	-		Halva
	31	utgår								
	32	Oregelb.	0,7x1,1	0,15	Oregelb.	2	5	120	Keramik, oorn. 1 gr	Halva
:367	33	Oregelb.	ca 0,5	0,3	Oregelb.	2	4	123	Flintavsl 1 st 14 gr	Halva
:368	34	Rund	0,6	0,05	Flat	2	5	-	Enstaka små stenar	Halva
	35	Rund	1,2	0,4	Oregelb.	2	5	121	Flintavsl 2 st 5 gr	Halva
	36	Rund	0,3	0,2	Oregelb.	1/2	4/5	-		Halva
	37	Oval	0,2x0,4	0,1	Spetsig	2	5	-		Halva
	38	Rund	0,4	0,05	Rundad	1/2	5	-		Halva
	39	Rund	0,4	0,1	Rundad	2	5	-		Halva
	40	Oregelb.	0,5x1,3	0,2	Rundad	2	5	-		Halva
	41	Oval	0,6x1	0,1	Rundad	2	5	-		Halva
:369	42	Oval	0,2x0,4	0,2	Rundad	2	5	69	Flinta, övrig 1 st < 1 gr	Hela
	43	Oval	0,3x0,5	0,1	Rundad	2	4	-		Hela
:370	44	Rund	0,5	0,15	Flat	2	4	70	Flintavsl 1 st 3 gr	Hela
	45	Rund	0,4	0,1	Oregelb.	2	5	-	Några små stenar	Halva
:371-375	46	(Se spec. beskrivning)						68	Låg i utk av anl 1	Halva
	47	Oregelb.	0,4x0,9	0,15	Rundad	2	5	-		Halva
:376	48	Oval	0,2x0,3	0,1	Oregelb.	2	5	-		Halva
	49	Oregelb.	1x2	0,35	Flat	2	5	155	Flintavsl 1 st 6 gr	Halva
:377	50	Oval	0,5x1	0,35	Oregelb.	2	5	127	Flintavsl 1 st 6 gr	Halva
	51	(Se spec. beskrivning)								
	52	Rund	0,5	0,15	Flat	2	5	-		Halva
:378	53	Oval	0,6x1	0,15	Rundad	2	5	125	Flinta, övrig 1 st, 1 gr	Halva
	54	Oval	0,3x0,6	0,15	Oregelb.	2	5	-	Flera små stenar	Halva
	55	Oregelb.	0,9	0,2	Oregelb.	2	5	-	Några små stenar	Halva
:379	56	Oregelb.	0,7	0,25	Oregelb.	2	5	124	Enstaka små stenar	Halva
	57	Oregelb.	1	0,1	Flat	2	5	-	Keramik, oorn. 4 gr	Halva
	58	Rund el oval?	ca 0,5	0,1	Flat	2	5	-	Flera små stenar	Halva
	59	Rund	0,7	0,3	Rundad	2	4/5	122	Delvis bortgrävd i schakt V	Halva
:380	60	Oval	0,3x0,6	0,2	Oregelb.	2	5	-	Enstaka små stenar i kanten	Halva
:381	61	Oval	0,4x0,7	0,2	Oregelb.	2	5	126	Flintavsl 1 st 10 gr	Halva
	62	Rund	0,3	0,1	Rundad	2	5	-	Några små stenar	Halva
	63	Oregelb.	0,4x0,6	0,15	Rundad	2	5	-	Enstaka små stenar	Halva
	64	Oval	0,3x0,5	0,1	Rundad	2	5	-		Halva
	65	Oregelb.	0,4x0,7	0,2	Oregelb.	2	5	-		Halva
	66								Några små stenar i kanten	Halva
:382-384	67	(Se spec. beskrivning)						128		
	68	utgår							Flintavsl 1 st 9 gr	
	69								Flinta övrig 1 st 200 gr	
	70	(Se spec. beskrivning)							Flinta, redsk. knucksten 1 st 90 gr	
	71	Oval	0,3x0,6	0,15	Oregelb.	2	4	-		Halva
	72	Rund	0,8	0,35	Rundad	2	4/5	-	Några 0,3 m stora stenar	Halva

forts

forts

Anl nr	Form	Diam i m	Djup i m	Bottens utformning	Material i anl (se lagerbeskr.)	Omgivande material	Fynd nr	Fyndart	Anm.	Utgrävd
73	Oval	0,3x0,6	0,2	Rundad	2	5	-			Halva
74	(Se spec. beskrivning)						130			
75	Oval	0,4x0,7	0,2	Flat	2	5	132			
76	Rund	0,2	0,05	Oregelb.	10	5	-			Halva
77	Rund	0,8	0,25	Oregelb.	2	4	-			Hela
							-			Halva
78	Oregelb.	0,6x0,9	0,1	Oregelb.	2	4	-		Några små stenar	
							-		Några små stenar	Halva
79	Rund	0,1	0,1	Rundad	2	5	-		Delvis bortgrävd av sch I	Halva
80	Rund	0,1	0,1	Rundad	2	5	-		Låg i utk av anl I	Halva
81	Oval	0,7x1,9	0,1	Oregelb.	2	5	-		Låg i utk av anl I	Halva
82	Rund	0,7	0,3	Oregelb.	2	3	-		Enstaka små stenar	Halva
84	Rund	0,5	0,1	Flat	2	5	-		Enstaka små stenar. Lag i utk av anl I	Halva

:385
:386-388

SAMMANFATTNING AV HELA FYNDMATERIALET

F l i n t a

Knackstenar

Knacksten	10 st
Knacksten, fragment	5 st
Knuta med knackspår	3 st
Tillslaget flintstycke m knackspår	1 st
Avslag m knackspår	2 st
Avslag m knackspår?	1 st

Kärnor

Kärna	3 st
Knuta	18 st
Kärnuppfriskningsavslag	1 st

Kärnredskap, tillhuggna

Kärnyxa	1 st
Kärnredskap, fragment	1 st
Tillslaget flintstycke	12 st

Kärnredskap, flathuggna

Dolk, fragment	1 st
Skära, fragment	2 st
Flathugget redskap, fragment	2 st

Kärnredskap, slipade

Slipad tjockknackig yxa, fragm	1 st
--------------------------------	------

Avslagsredskap, tillhuggna

Skrapa	6 st
Skrapa, fragment	2 st
Avslag m ret spets	3 st
Avslag med retusch	41 st
Mikrospån m retusch?	1 st

Avslagsredskap, flathuggna

Avslag med flathuggning	1 st
-------------------------	------

Avslagsredskap, slipade

Avslag av slipat redskap	2 st
--------------------------	------

Obearbetade avslag	1165 st
Övrig flinta	764 st
B e r g a r t	
Knacksten	1 st
Ö v r i g t	
Keramik, ornerad	87 gr
Keramik, oornerad	1499 gr
Kol	272 gr
Skiffer	5 gr

BESKRIVNING AV HELA FYNDMATERIALET

K e r a m i k e n utgörs till största delen av ganska små oornerade skärvor. Största krukskärvan är 9x10 cm stor. Godstjockleken varierar kraftigt, mellan 5 och 20 mm.

Största delen av keramiken tycks vara av senneolitisk typ, ofta med stora magringskorn. Keramiken i fynd 39 (fig 37) skiljer sig dock från den övriga keramiken. Den låg i den sotiga mon nere mellan stenarna i den östra stenpackningen i anläggning 1. Ingenting i fyndomständigheterna tyder på att den inte skulle höra ihop med de övriga fynden.

Ett 10-tal krukskärvor är ornerade. En skärva har intryck i två rader (fynd 139, fig 36), de övriga är tvärsnoddornerade (fig 32-35). De tre ornerade kantbitarna, representerade av tre olika kärl, har alla ornering uppe på mynningskanten (fig 32-34). Ett par krukskärvor har vulst.

Största delen av f l i n t a n är slagen. De obearbetade avslagen dominerar klart över den övriga flintan. Avslagen utgör ungefär 2/3 av hela flintmaterialet.

Bland avslagen finns några tunna fina med många negativa spår på ryggsidan. Avslagen är ofta ganska breda i förhållanden till längden. Spån är sällsynt. En del flinta är klart bränd, en del är troligen frostsprängd.

Bland flintredskapen dominerar, förutom obestämbara avslag med retusch, knackstenar, knutor och tillslagna flintstycken.

K n a c k s t e n a r n a är av olika storlek och utseende, dels små runda, ca 5-6 cm stora, med knackspår runt om, dels stora tillslagna stycken, upp till 15 cm stora, med endast en del knackspår.

De fem f l a t h u g g n a r e d s k a p e n är samtliga fragmentariska. De utgörs av två skäror (fynd 42,85, fig 38-39), en dolk (fynd 100, fig 40) samt två mindre obestämbara föremål (fynd 50,52, fig 41-42). Fynd 100 utgör troligen en del av skäftet till en lancettformad dolk (=Forssanders typ I)⁴⁾. Det kan också möjligen röra sig om ett spjutspetsfragment.

De tre s l i p a d e f l i n t f ö r e m å l e n utgörs av nackfragment av en fyrsidig tjocknackig yxa (fynd 41) samt två små obestämbara fragment (fynd 47, 146).

S k r a p o r n a, 6 hela och 2 fragment, är av olika typer, från små runda skrapor med retusch runt om (fynd 106, fig 45) till stora avslag med retusch på avspaltningssidan (fynd 152, fig 48). En skrapa har närmast flack retusch (fynd 42, fig 46). Ett par skrapor är avlånga och gjorda av spånliknande avslag (fynd 67, fig 47).

SAMMANFATTNING (fig 4-5, 7-13-26-27)

Undersökningen omfattade ett boplatssområde med en stor sammanhängande mörkfärgning (anläggning 1) innehållande två stora avlånga stenpackningar (östra och västra stenpackningen, fig 5, 27). De låg till största delen i en svacka i marken ner på lera samt delvis upp på omgivande sandiga sluttningar (fig 7-13, 26).

På den omgivande högre belägna sandiga marken påträffades 75 större och mindre mörkfärgningar av olika slag (anläggning 2-83, fig 4).

Fynden, som främst låg inom anläggning 1, utgjordes till största delen av slagen flinta samt en del keramik (fig 32-46).

DATERING (fig 32-35, 38-42)

A n l ä g g n i n g 1

F y n d e n i anläggning 1 är i stort sett av en enhetlig karaktär både i fråga om flinta och keramik. Detsamma gäller de ytplockade fynden inom hela området.

Flathuggna flintredskap (fig 38-42) kan höra hemma i såväl senneolitikum⁵⁾ som bronsålder⁶⁾. Om fynd 100 (fig 40) utgör skaftet av en lancettformad dolk, bör den dock tillhöra senneolitikum⁴⁾.

Keramiken är av senneolitisk typ både beträffande gods och ornering. Krukskärvor med liknande tvär-snoddornering (fig 32-35) påträffas ofta både på senneolitiska boplatser och i hällkistor från samma tid. Även i Göteborgsområdet finns nära motsvarigheter bl a i en 1967 undersökt hällkista i Svensby på Hisingen⁷⁾. Även vulstkeramik är ganska vanligt förekommande under senneolitisk tid⁸⁾.

En ytplockad kärnyxa (fynd 42) är det enda fynd som klart pekar mot en annan tid än de övriga fynden. Den bör vara äldre än det övriga fyndmaterialet.

Sammanfattningsvis kan sägas att fynden ger ett enhet-

ligt intryck och nästan genomgående tyder på en datering till senneolitisk tid (ca 1 800-1 500 f Kr).

C14-analyserna har gett följande resultat:

Kol från den ljusa leran omedelbart under de två stenpackningarna i anläggning 1 har daterats till $3\,965^{+300}$ f Kr (fynd 119) respektive $2\,615^{+130}$ f Kr (fynd 141). Två prover inom den tätare delen av stenpackningarna i anläggning 1 har givit dateringar $1\,765^{+255}$ f Kr (fynd 81) respektive $1\,225^{+110}$ f Kr (fynd 76). Kol från den förmodade härden i västra stenpackningen i anläggning 1 har daterats till 425^{+110} f Kr (fynd 84, fig 6, Exkurs 2).

De övriga anläggningarna (anläggning 2-83) har inte lämnat något daterande material. Huruvida de är samtidiga med de två stora stenpackningarna i anläggning 1 eller ej har inte kunnat avgöras.

TOLKNING

Anläggning 1 har tolkats som bebyggelserester utgörande antingen väggar eller golv i långhus eller stenläggning utanför hus.

I undersökningens början tolkades de två långsmala stenpackningarna (östra och västra stenpackningen) som utrasade väggar i ett långhus. Deras utseende med tät stenpackning av större stenar i mitten och glesare stenpackning av mindre stenar i utkanten skulle kunna tyda härpå. Detta gäller främst den östra stenpackningen (fig 27). Mot denna tolkning talar dock den ganska stora fyndmängden i och på stenpackningarna samt härden i västra stenpackningen. Detta under förutsättning att denna tolkning är riktig och att det verkligen rör sig om en eldstad, och att den i så fall hör ihop med stenpackningen och fynden (jfr C14-dateringen av fynd 84 från härden till 425^{+110} f Kr). De två stenpackningarna är inte heller parallella och ligger inte bredvid varandra. Om de skulle utgöra "väggar" i ett och samma hus måste stora delar av dem ha skadats så kraftigt att de helt försvunnit. Det är knappast troligt. Skulle de i stället ingå i två olika hus skulle den andra väggen i dessa båda hus helt saknas eller ligga utanför avbaningsgränsen. Detta senare är knappast troligt i varje fall för det hus i vilket den västra stenpackningen skulle ha ingått. Ett hus med den östra stenpackningen som södra långvägg skulle ha legat i en ganska brant sluttning om den norra långväggen skulle ligga utanför avbaningsgränsen (fig 7).

Den ganska stora fyndmängden på och i stenpackningen samt den förmodade härden i den västra stenpackningen kan tyda på att det i stället rör sig om stenpackade golv. Mot detta kan bl a anföras frånvaron av stolphål. Sådana kan dock ha funnits utan att ha blivit registrerade. Dels genomgrävdes inte hela området ner till lera respektive sand (fig 6), dels försvårades

iakttagelserna genom det dåliga vädret i kombination med tidsbrist. En annan omständighet som kanske talar emot denna tolkning är stenpackningarnas läge till största delen nere i den leriga svackan i stället för på den intilliggande torra sanden.

Läget nere i leran skulle bättre motsvara en annan tolkning av stenpackningarna, nämligen den att de skulle utgöra broläggning utanför hus ner mot en eventuell bäck. Man skulle väl kunna tänka sig att en bäck tidigare runnit fram i svackans lägst belägna del, d v s ungefär där de östvästliga täckdikena nu går (fig 26-29). Den ganska rika fyndförekomsten samt den eventuella härden kan passa bra in som rester efter den verksamhet som bör ha försiggått på en sådan stenläggning utanför husen. Dessa skulle i så fall ha legat på den högre belägna sandiga marken norr respektive söder om stenpackningarna. Man skulle då väntat sig stolphål här. Endast enstaka osäkra stolphål har iakttagits (anläggning 6, 51, 66, 70, fig 4). Möjligen kan också flera av de oklara mörkfärgningarna i dessa områden utgöra rester av stolphål. En stor del av det aktuella området rensades heller aldrig upp efter avbaningen. Icke speciellt djupa stolphål kan dessutom ha förstörts vid tidigare plöjning eller vid maskinavbaningen.

Det sammanhängande sotiga molagret ovanpå och mellan de två stenpackningarna utgör troligen rester av ett kulturlager, som antagligen ursprungligen sträckt sig längre ut på de högre belägna områdena men där troligen skadats och utdragits vid plöjning. Ploglagret var ju bitvis ganska sotigt (se provgroparna). Sotlagret var tjockast i svackan och tunnade av ut mot de sandiga områdena omkring (fig 7).

De 75 små anläggningarna (anläggning 2-83) omkring anläggning 1 har i allmänhet inte kunnat tolkas. I en del fall kan det röra sig om kvarvarande rester av ett kulturlager eller spår av i sen tid uppbrutna stenar. Det senare kan eventuellt gälla anläggning 7, i vilken buteljglas påträffades djupt nere i gropen. Fyra anläggningar (anläggning 6, 51, 66, 77) har tolkats som osäkra stolphål och två anläggningar (anläggning 19, 69) som osäkra härdar. En härd fanns troligen också i anläggning 74 (fig 2, C). Den stora stenen med flat översida intill den eventuella eldstaden kanske har tjänstgjort som sittplats eller bord. I sydöstra delen av undersökningsområdet fanns en djup grop ner i leran (anläggning 18). Den kan möjligen tolkas som en igenfylld grop, vilken uppkommit genom lertäkt.

Sammanfattningsvis kan sägas att undersökningen omfattade ett större boplatsoområde med någon form av bebyggelserester. Dessa utgörs troligen av stenlagda golv i två långhus eller broläggning utanför hus ner mot en eventuell bäck. Mindre troligt är att det rör sig om utrasade väggar.

Boplatsen ger ett intryck av att vara ganska enhetlig och bör i varje fall till största delen kunna dateras till senneolitikum (ca 1800-1 500 f Kr). Om denna tolkning och datering är riktig innebär det att vi här har fått en ovanligt rikt givande boplats från denna tid.

Senneolitiska boplatser är äver huvud taget dåligt kända i hela Norden. De flesta är små och utgörs ofta bara av en del senneolitiska föremål på boplatser med blandat material⁹⁾. Ytterst få husrester är kända från denna tid. I Skåne är t ex 3-4 hus kända. De påminner dock inte alls om konstruktionerna på Tuve-boplatsen. De skånska husen utgörs av små, 3-6 m stora rektangulära anläggningar, varav ett par delvis är nergrävda i marken, s k grophus¹⁰⁾.

Den senneolitiska Tuve-boplatsens läge, en bra bit från den dåtida stranden (fig 1), tyder på att näringslivet i varje fall inte huvudsakligen baserats på fångst. De intilliggande lermarkerna har troligen kunnat ge ett gott bete för boskap. Sädesodling i mindre omfattning är också tänkbar.

Den närbelägna stensättningen 14:49, som möjligen utgörs av en skadad hällkista (se Topografi), ger en antydning om att hällkistor och med dem samtida boplatser kanske ligger i nära anslutning till varandra. Detta har man, på grund av den stora bristen på senneolitiska boplatser, varit osäker på.

SUMMARY

The investigation area was situated in the north-west part of Tuve, approximately in the centre of the island of Hisingen in the city of Gothenburg.

The site consisted partly of a sandy and partly of a clayey southern slope on the edge of a large hilly area (figs. 1,24).

The excavation comprised a settlement site with, among other things, a large continuous dark-coloured area (structure 1) containing two oblong stone packings (eastern and western stone packing, figs. 5, 27).

The major part of these was situated in a depression in the ground down to the clay. Other parts were found up on the surrounding sandy slopes (figs. 7-13,26).

The two stone packings have been interpreted as collapsed walls of one or more long houses or, more likely, as the paved floors of two long houses or a paving between houses and a brook which could have run in the lowest part of the depression approximately where the covered drains are now (figs. 5,26-29).

On the surrounding sandy ground situated higher up were found 75 dark-coloured patches of varying sizes

(structures 2-83, fig. 4). As a rule it has not been possible to determine their function. Some may be post-holes (figs. 14-17) and a couple of others are possibly hearths (figs. 18-19).

The finds came mainly from structure 1 and consisted largely of worked flints and some pottery (figs. 32-46).

The finds, the flat flaked flint tools (figs. 38-42) as well as the decorated potsherds (figs. 32-35), suggest a Late Neolithic date (c. 1800-1500 B.C.)

Charcoal from the light clay just below the two stone packings of structure 1 has been dated by C14 to 3965^{+300} B.C. (find 119) and 2615^{+130} B.C. (find 141). Two samples from the more closely laid stone packing in structure 1 have given the dates 1765^{+255} B.C. (find 81) and 1225^{+110} B.C. (find 76). Charcoal from the supposed hearth in the western stone packing in structure 1 has been dated to 425^{+110} B.C. (find 84, fig. 6, Excursus 1).

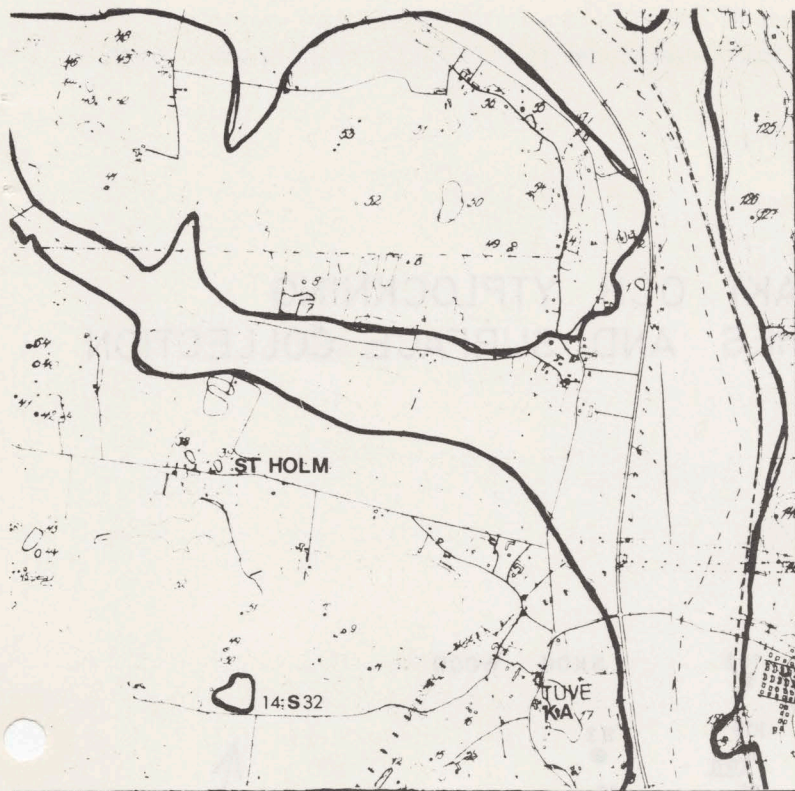
Stina Andersson

Litt:

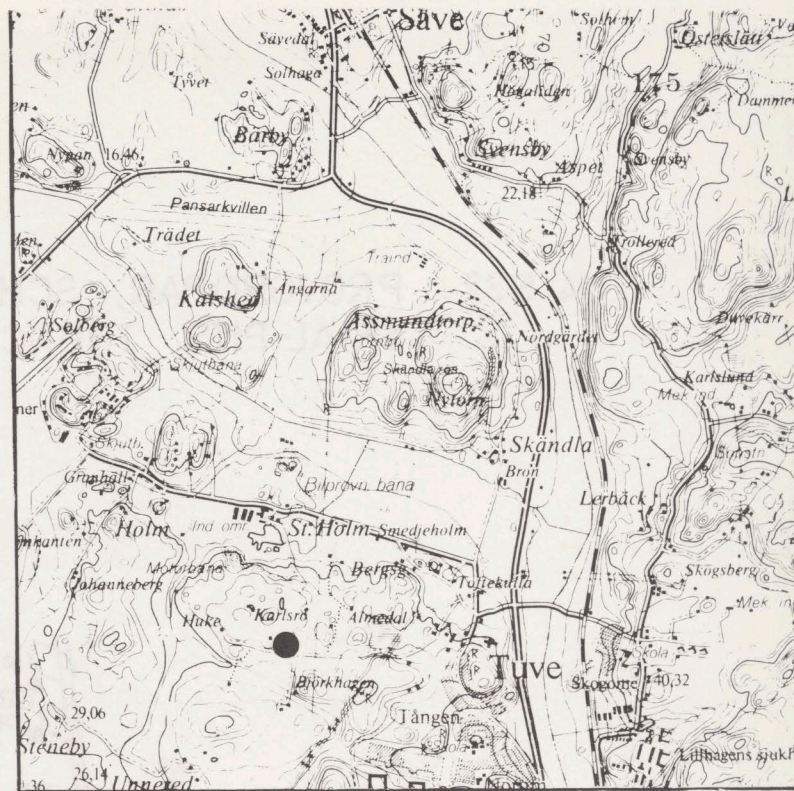
- 1) Strandlinjen grundar sig på Sandegren, R. och Johansson, H.E. Beskrivning till kartbladet Göteborg. Sveriges geologiska undersökning. Ser. Aa. N:o 173. Stockholm 1931. Sid. 97.
- 2) Olsson, H. Västra Tuve, Göteborg. Boplatssområden, sonderingsgrävning. Fyndrapporter 1971. Göteborg 1971.
- 3) Hellman, G.A. Att se Tuves forntid i landskapet. En bok om Tuve. Utgiven av Tuve Hembygds- och Fornminnesförening. Göteborg 1966. Sid. 102 f. Ekhoft, E. Bohuslänska fornsaker från hednatiden. Bidrag till kännedom om Göteborgs och Bohusläns fornminnen och historia. Band 5. Göteborg 1894. Sid. 400 ff.
- 4) Forssander, J.E. Der Ostskandinavische Norden während der ältesten Metallzeit Europas. Lund 1936. Sid. 123, fig 23.
- 5) Strömberg, M. Senneolitiska huslämningar i Skåne. Fornvännen 1971. Uppsala 1971. Sid. 241 ff.
- 6) Strömberg, M. Bronzezeitliche Wohnplätze in Schonen. Meddelanden från Lunds universitets historiska museum 1954. Lund 1954. Sid. 357 ff.
- 7) Andersson, S. 18:92 Svensby, Göteborg. Hällkista. Fyndrapporter 1971. Göteborg 1971. Fig 39-43.
- 8) Strömberg, M. Wulstkeramik in skandinavischen Funden aus der Spätneolitikum. Meddelanden från Lunds universitets historiska museum 1949. Lund 1949, samt

Strömberg, M. Ett senneolitiskt grophus i Valle-
berga. Ale. Historisk tidskrift för Skåneland.
Nr 2 1968. Kristianstad 1968. Sid. 9 ff.

- 9) Strömberg, M.A.a. 1971. Sid. 246 f.
- 10) Strömberg, M. A.a. 1971. Sid. 250 ff.

10 meterskurvan markerad
10 metre contour is marked
Skala ca 30 000

Översikt
General view
Skala 1:50000

Fig 1

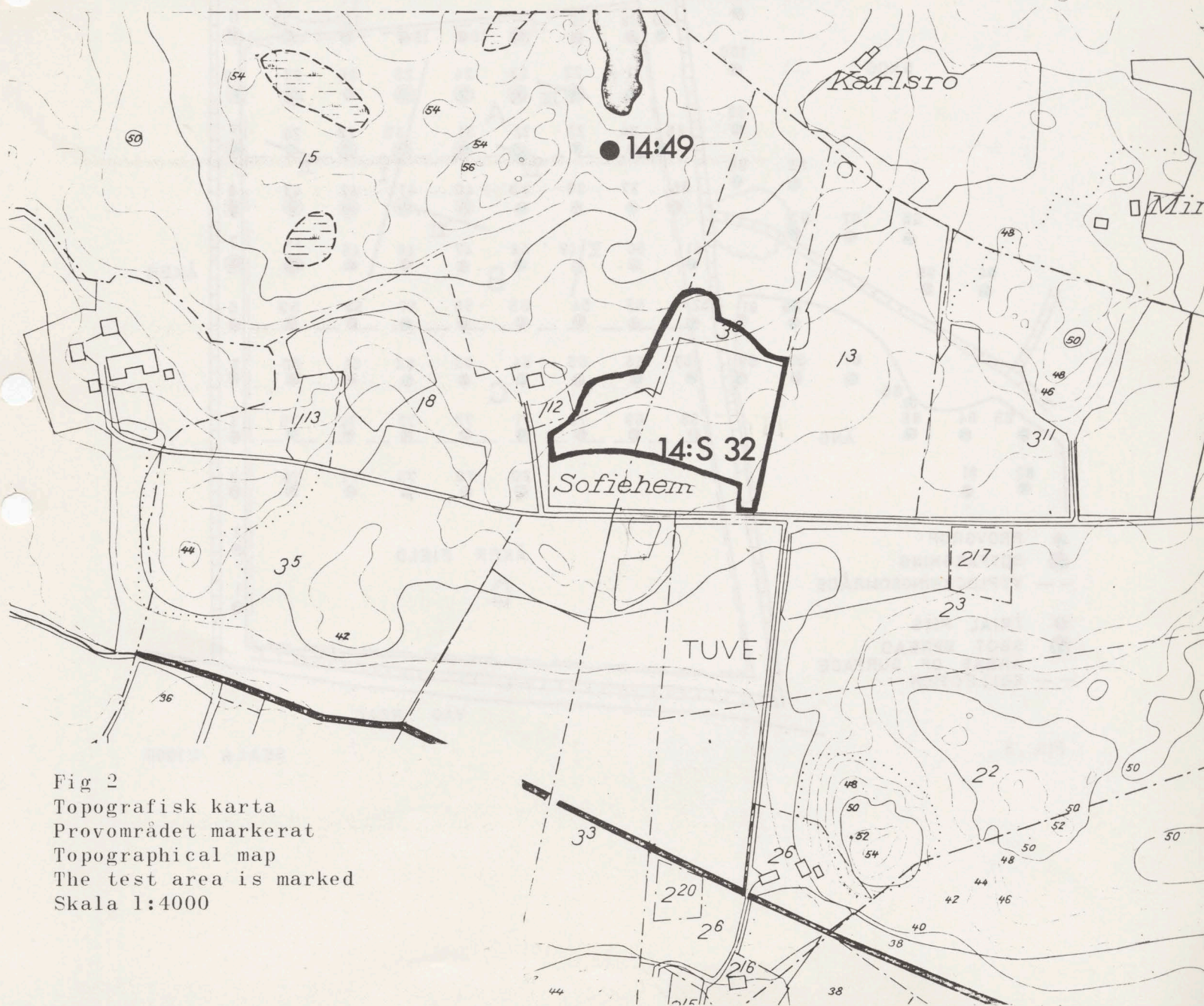

Fig 2
Topografisk karta
Provområdet markerat
Topographical map
The test area is marked
Skala 1:4000

14:S32 PROVGROPAR, SCHAKT OCH YTPLOCKNING
TRIAL-PITS, TRENCHES AND SURFACE COLLECTION

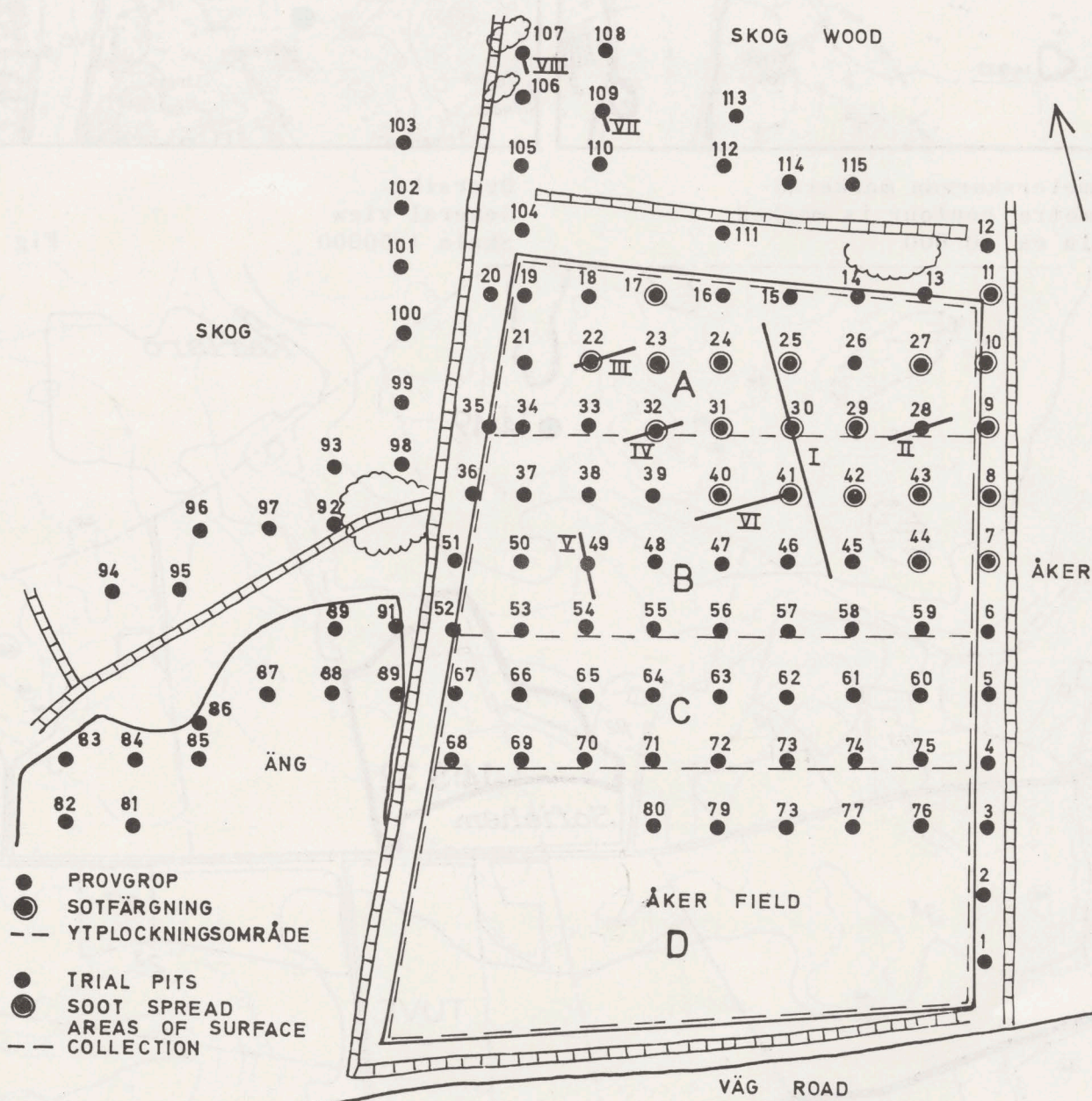

FIG 3

SKALA 1:1000

14: S 32 PLAN

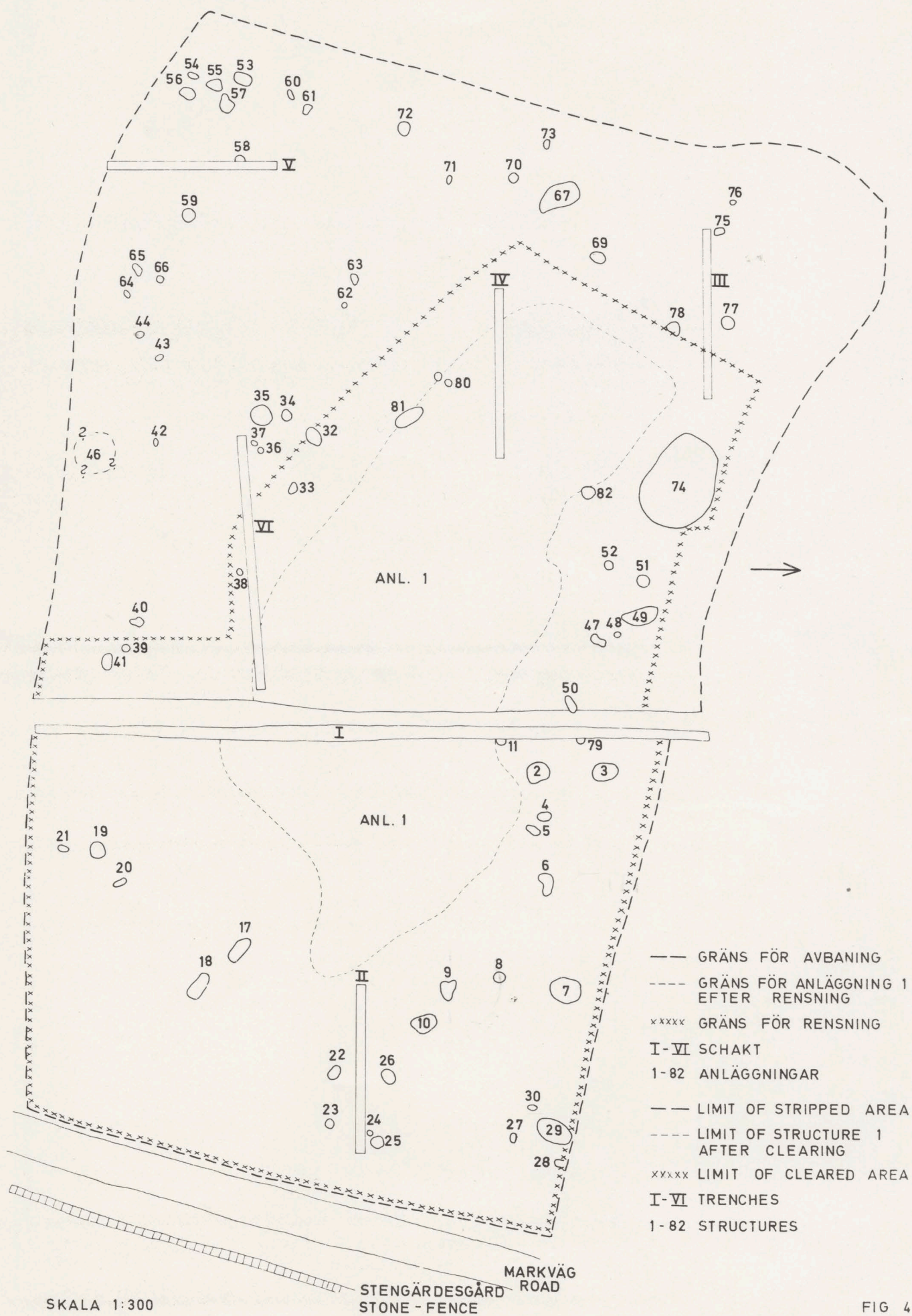
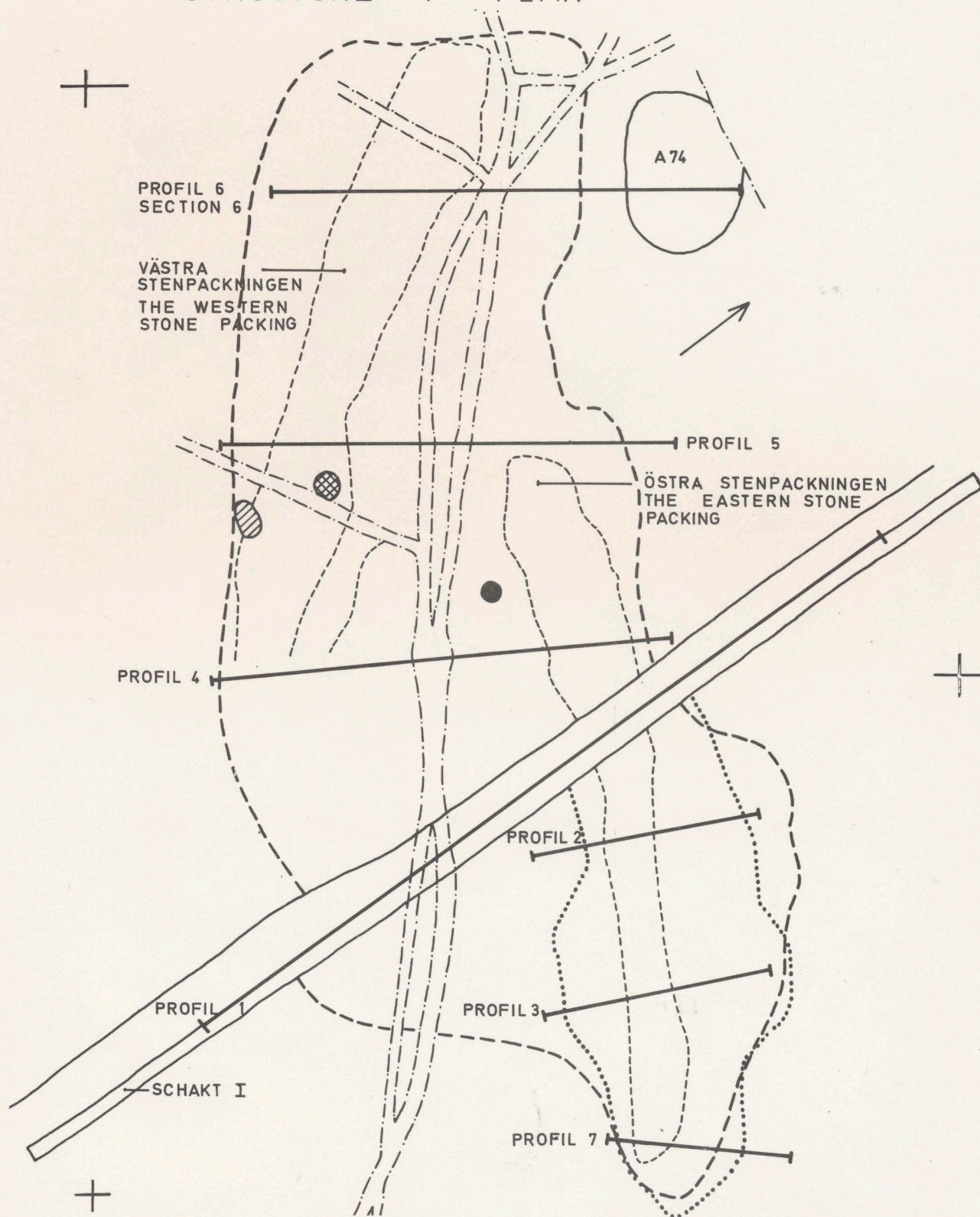

FIG 4

- GRÄNS FÖR SAMMANHÄNGANDE MÖRK-FÄRGNING (ANL.1) EFTER AVBANING OCH RENSNING
- GRÄNS FÖR TÄT STENPACKNING EFTER DJUPRENSNING
- GRÄNS FÖR GLES STENPACKNING EFTER DJUPRENSNING
- TÄCKDIKE
- SOTIG NERGRÄVNING
- STEN
- ⊗ HÄRD

- LIMIT OF CONTINUOUS DARK-COLOURED AREA (STRUCTURE 1) AFTER MACHINE STRIPPING AND CLEARING
- LIMIT OF CLOSELY LAID STONE PACKING AFTER DEEP CLEARING
- LIMIT OF SCATTERED STONE PACKING AFTER DEEP CLEARING
- COVERED DRAIN
- SOOTY HOLLOW
- STONE
- HEARTH

FIG 5

SKALA 1:200

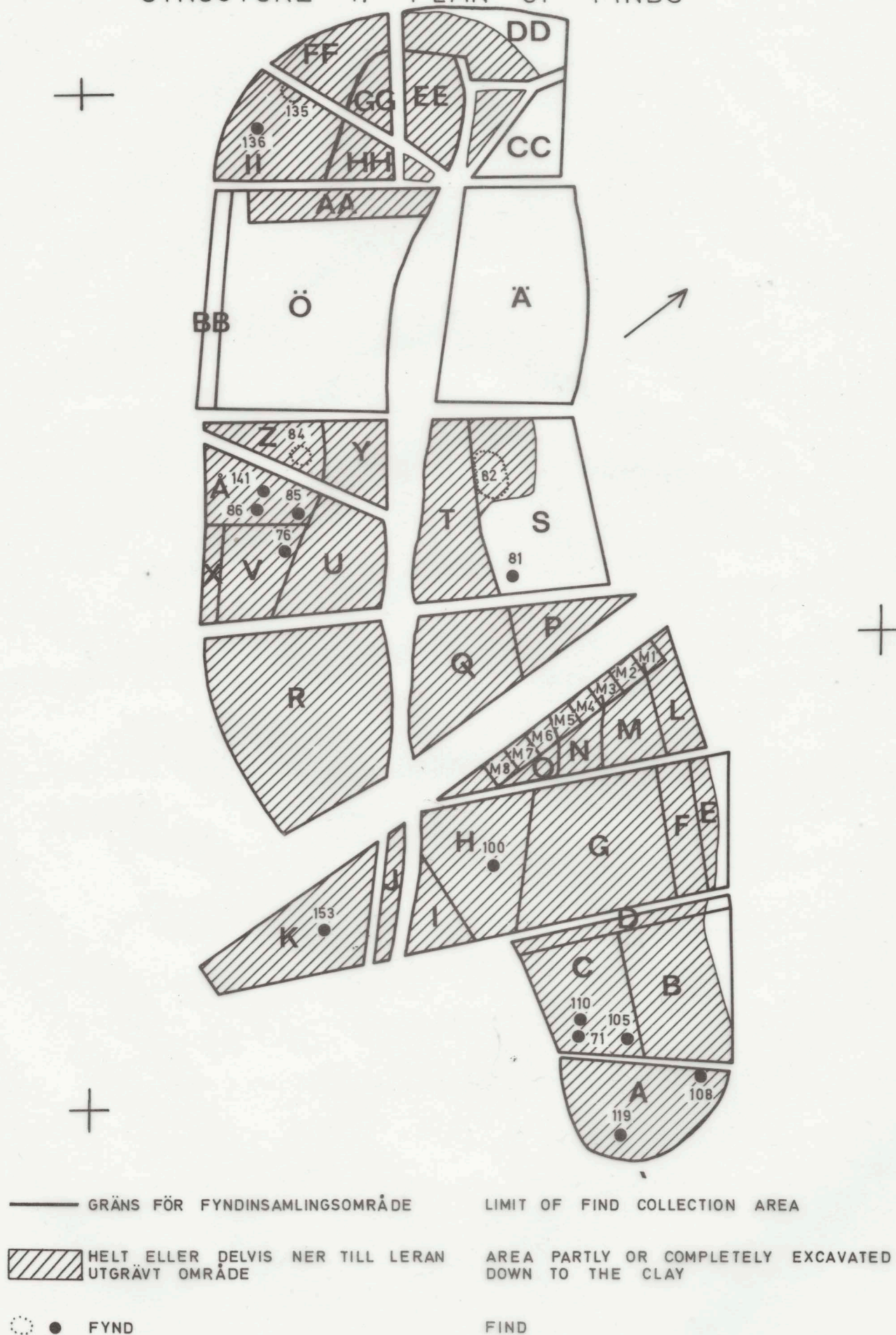

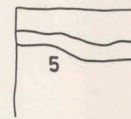
FIG 6

14: S32 ANLÄGGNING 1 PROFILER
STRUCTURE 1 SECTIONS

181

PROFIL 1

100-
S

TÄCKDIKE COVERED
TÄCKDIKE DRAIN
POLLENPROV
POLLEN SAMPLES

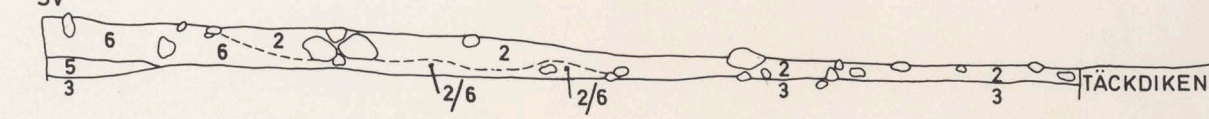
ÖSTRA STENPACKNINGEN
THE EASTERN STONE PACKING

PROV-
GROP
TRIAL
PIT

FIG 7

PROFIL 4

-100
SV

TÄCKDIKEN

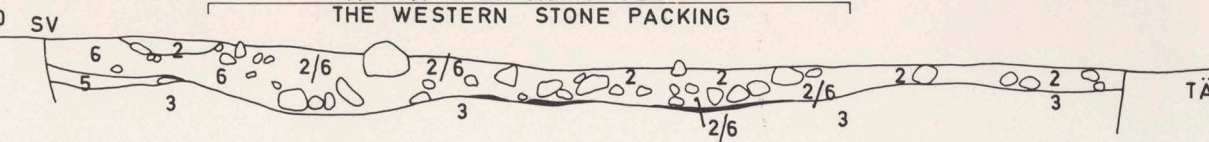
ÖSTRA STENPACKNINGEN

2/6 EL. 7?

FIG 8

PROFIL 5

-100
SV

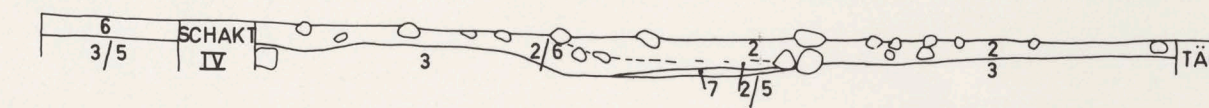
VÄSTRA STENPACKNINGEN
THE WESTERN STONE PACKING

TÄCKDIKEN

FIG 9

PROFIL 6

100-
SV

VÄSTRA STENPACKNINGEN

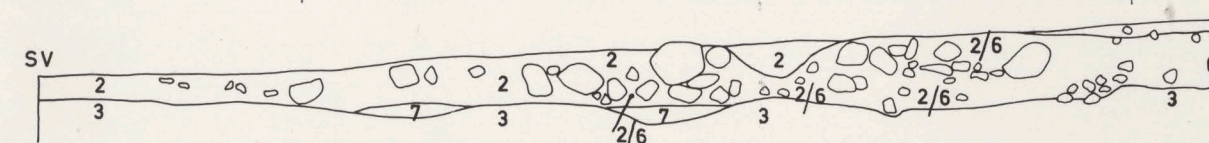
TÄCKDIKEN

ANL. 74
STRUCTURE 74

FIG 10

PROFIL 2

-100
SV

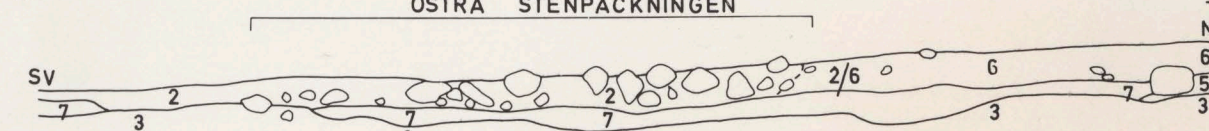

ÖSTRA STENPACKNINGEN

FIG 11

PROFIL 3

-100
SV

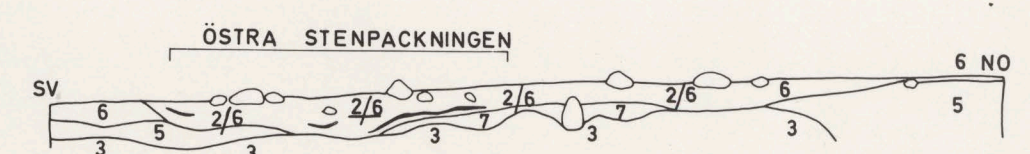

ÖSTRA STENPACKNINGEN

FIG 12

PROFIL 7

100-
SV

ÖSTRA STENPACKNINGEN

FIG 13

LAGERBETECKNING

1. PLOGLAGER
2. SOTIG (DELVIS LERIG) MO
3. LJUS LERA
4. LJUS MO
5. LJUS GRUSIG SAND
6. GRÅFLÄCKIG (GRUSIG) SAND
7. GRÅFLÄCKIG LERA
8. GRÅFLÄCKIG LERIG MO
9. LJUS LERIG MO
10. MYCKET SOTIG MO MED KOLBITAR
11. RANDIG SOTIG RESP. LJUS LERIG MO

DESIGNATION OF LAYERS

1. PLOUGH SOIL
2. SOOTY (PARTLY CLAYEY) FINE SAND
3. LIGHT CLAY
4. LIGHT FINE SAND
5. LIGHT GRAVELLY SAND
6. SAND (GRAVELLY) WITH GREY STAINS
7. CLAY WITH GREY STAINS
8. CLAYEY FINE SAND WITH GREY STAINS
9. LIGHT CLAYEY FINE SAND
10. VERY SOOTY FINE SAND WITH PIECES OF CHARCOAL
11. STRIPED SOOTY OR LIGHT CLAYEY FINE SAND

— SOTRAND

— SOOT STREAK

SKALA 1:50

FIG 7-13

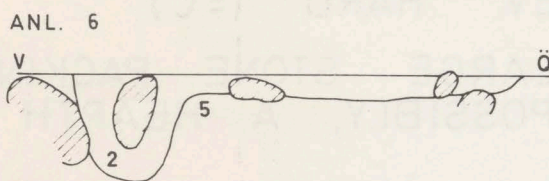

FIG 14

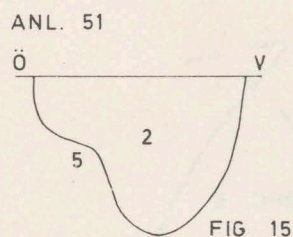

FIG 15

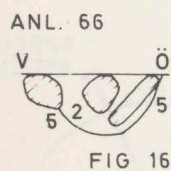

FIG 16

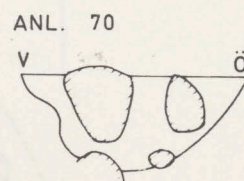

FIG 17

14: S 32 HÄRDAR? HEARTHS?

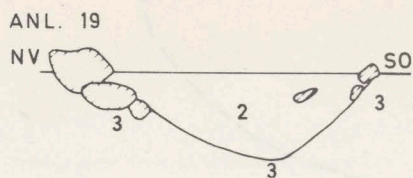

FIG 18

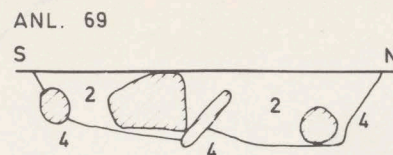

FIG 19

14: S 32 ÖVRIGA MÖRKFÄRGNINGAR
OTHER DARK-COLOURED PATCHES

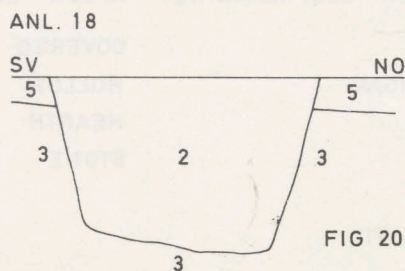

FIG 20

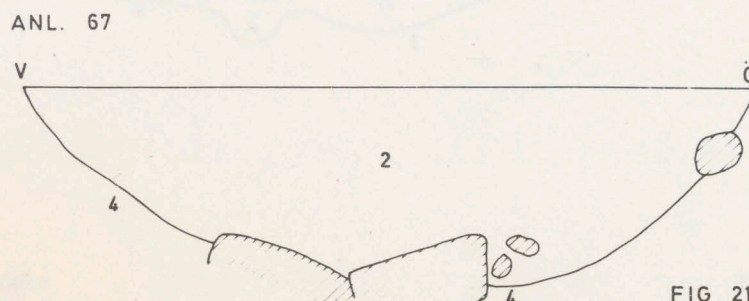

FIG 21

14: S 32 STOR STENPACKNING MED EN
EV. HÄRD (= C)

LARGE STONE PACKING WITH,
POSSIBLY, A HEARTH (= C)

ANL. 74 PLAN

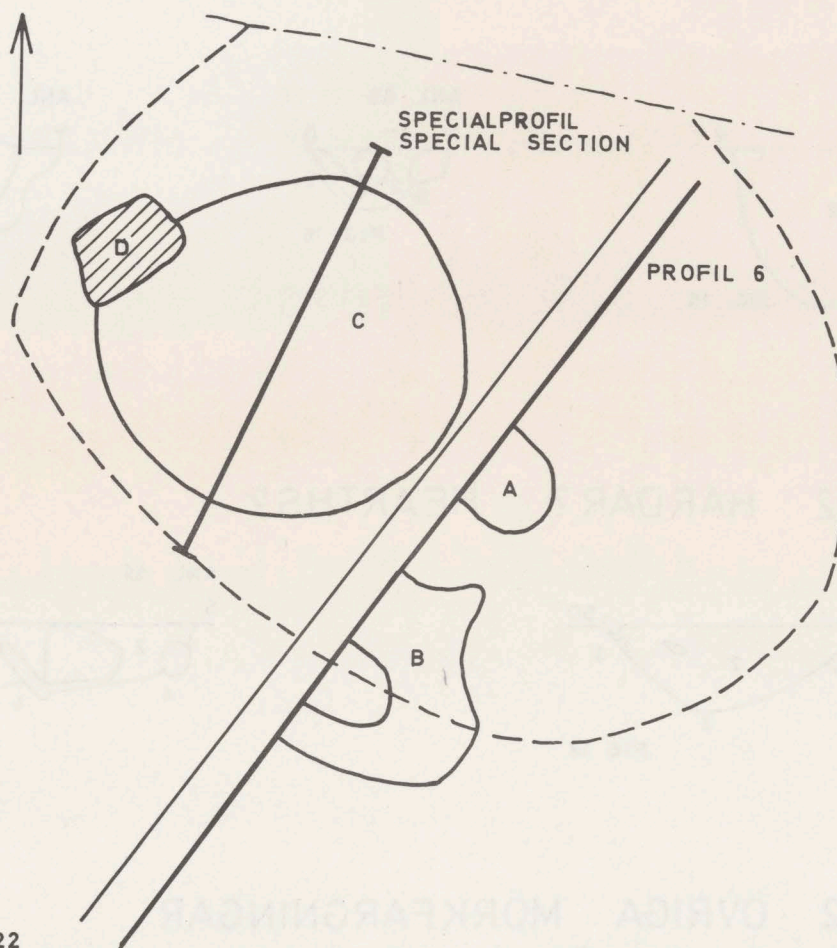

FIG 22

---	BEGRÄNSNING PÅ STENPACKNING EFTER DJUPRENSNING	LIMIT OF STONE PACKING AFTER DEEP CLEARING
---	TÄCKDIKE	COVERED DRAIN
A B	NERGRÄVNINGAR	HOLLOW
C	HÄRD	HEARTH
D	STEN	STONE

ANL. 74 SPECIALPROFIL

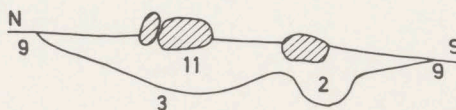

FIG 23

FIG 22-23

SKALA 1:50

Fig 24 Översikt över nordvästra delen av Tuve med boplatsoområdet 14:S 32 och stensättningen (hällkistan?) 14:49 i förgrunden. I bakgrunden Skändlaberget, som under stenåldern utgjorde en ö omgiven av vattenfyllda sund. Från söder. Foto BeWe Bild. Av försvarsstaben godkänd för publicering.

General view of north-west Tuve. The settlement site 14:S 32 and the stone setting (gallery grave?) 14:49 are seen in the foreground. In the background is the Skändla hill which during the Stone Age formed an island surrounded by straits. View from the south. Photo BeWe Bild. Reproduced by permission of the Swedish Defence Staff.

Fig 25

Översikt över boplatssområdet (X), från sydost.

General view of the settlement area (X). View from the south-east.

Neg. nr. B 6752

Fig 26

Anläggning 1 med den östra stenpackningen i förgrunden efter djuprensning, från sydost.

Structure 1 showing the eastern stone packing in the foreground after deep clearing. View from the south-east.

Neg. nr. B 6753

Fig 27
Tornfoto
Anl 1 och 74 markerade.
Turret photograph
Structures 1 and 74 are marked.

Skala 1:200

Neg.nr. 3 6754

Neg. nr. B 6755

Fig 28

Anläggning 1 med den västra stenpackningen i förgrunden. Till vänster syns anläggning 74, efter djuprensning. Från väster.
Structure 1 showing the eastern stone packing in the foreground after deep clearing. View from the west.

Neg. nr. B 6756

Fig 29

Anläggning 1, västra delen, väster om profil 1 med den västra stenpackningen till vänster och västra delen av den östra stenpackningen till höger. Efter djuprensning. Från sydost.
Structure 1, western part, to the west of section 1, with the west stone packing to the left and the west part of the east stone packing to the right. After deep clearing. View from the south-east.

Fig 30

Anläggning 1, östra sten-
packningen, profil 2 med
profil 1 i bakgrunden,
från söder.

Structure 1, eastern stone
packing, section 2 with
section 1 in the background.
View from the south.

Neg.nr. B 6757

Fig 31

Anläggning 1, västra sten-
packningen, profil 5, syd-
västra delen, från öster.
Structure 1, western stone
packing, section 5, south-
west part. View from the
east.

Neg.nr. B 6758

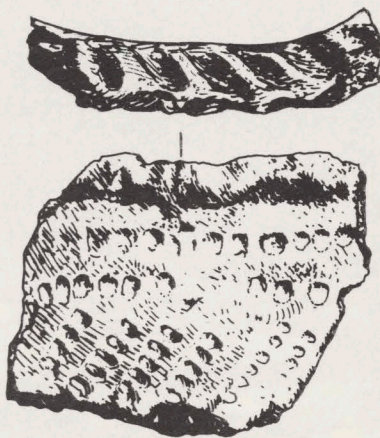

Fig 32

Fig 33

Fig 34

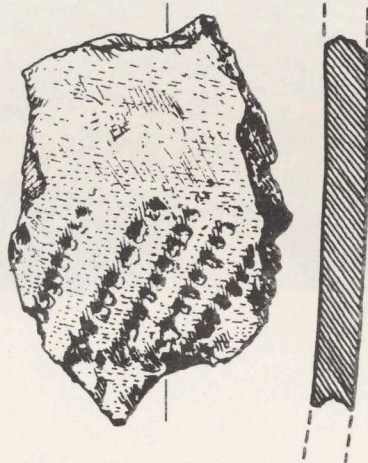

Fig 35

Fig 36

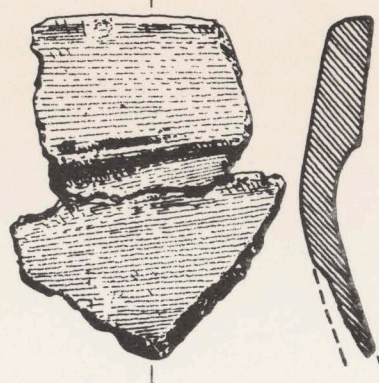

Fig 37

Fig 32-37 Keramik (fig 32-36 ornerade krukskärvor, fig 37 oornerad kantbit)

Figs. 32-37 Pottery (figs 32-37 decorated potsherds, fig 37 undecorated rim fragment)

Fig 32 Fynd 116, anläggning 1

Fig 32 Find 116, structure 1

Fig 33 Fynd 95, anläggning 1

Fig 33 Find 95, structure 1

Fig 34 Fynd 40, ytplockning A

Fig 34 Find 40, surface collection A

Fig 35 Fynd 113, anläggning 1

Fig 35 Find 113, structure 1

Fig 36 Fynd 139, anläggning 1

Fig 36 Find 139, structure 1

Fig 37 Fynd 39, anläggning 1

Fig 37 Find 39, structure 1

Skala 1:1

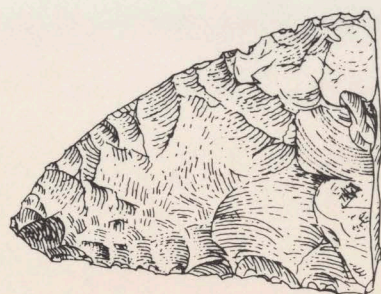

Fig 38

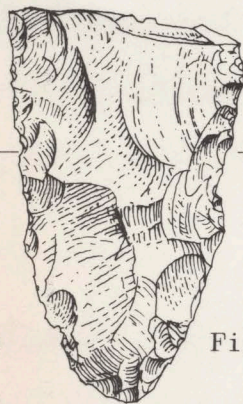

Fig 40

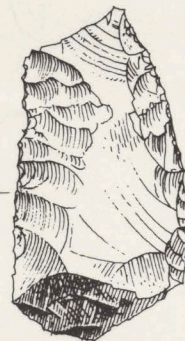

Fig 41

Fig 42

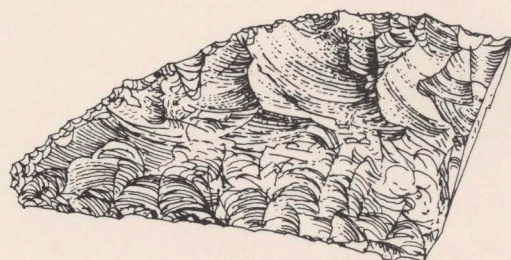

Fig 39

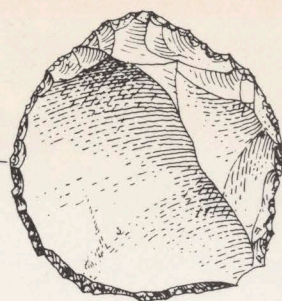

Fig 43

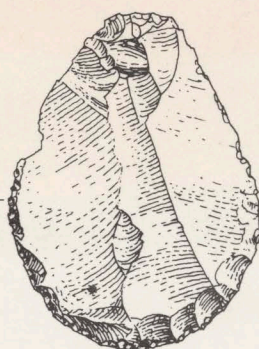

Fig 44

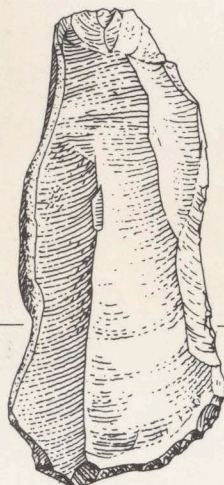

Fig 45

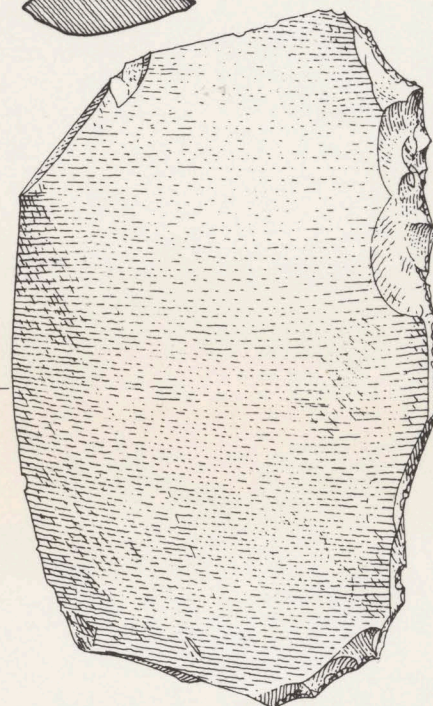

Fig 46

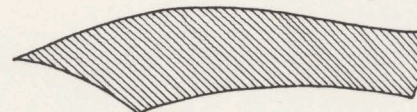

Fig 38-42 Flathuggna flintredskap

Fig 38 Skära, fragment, fynd 42, ytplockning C

Fig 39 Skära, fragment, fynd 85, anläggning 1

Fig 40 Dolk, fragment, fynd 100, anläggning 1

Fig 41 Flathugget redskap, fragment, fynd 52, anläggning 1

Fig 42 Flathugget redskap, fragment, fynd 50, anläggning 1

Figs.38-42 Flat flaked flint tools

Fig 38 Sickle, fragmentary, find 42, surface collection C

Fig 39 Sickle, fragmentary, find 85, structure 1

Fig 40 Dagger, fragmentary, find 100, structure 1

Fig 41 Flat flaked flint tool, fragmentary, find 52, structure 1

Fig 42 Flat flaked flint tool, fragmentary, find 50, structure 1

Fig 43-46 Skrapor av flinta

Fig 43 Fynd 106, anläggning 1

Fig 44 Fynd 42, ytplockning C

Fig 45 Fynd 67, anläggning 1

Fig 46 Fynd 152, anläggning 1

Figs.43-46 Flint scrapers

Fig 43 Find 106, structure 1

Fig 44 Find 42, surface collection C

Fig 45 Find 67, structure 1

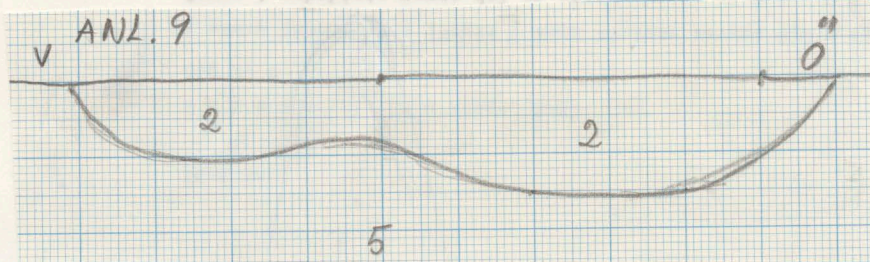
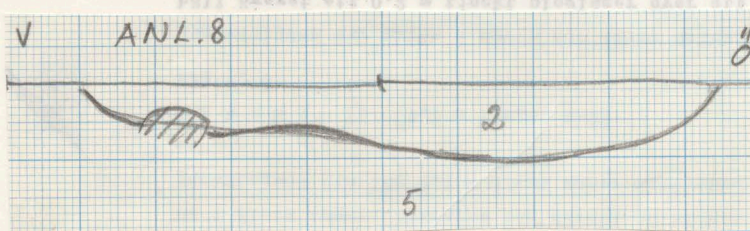
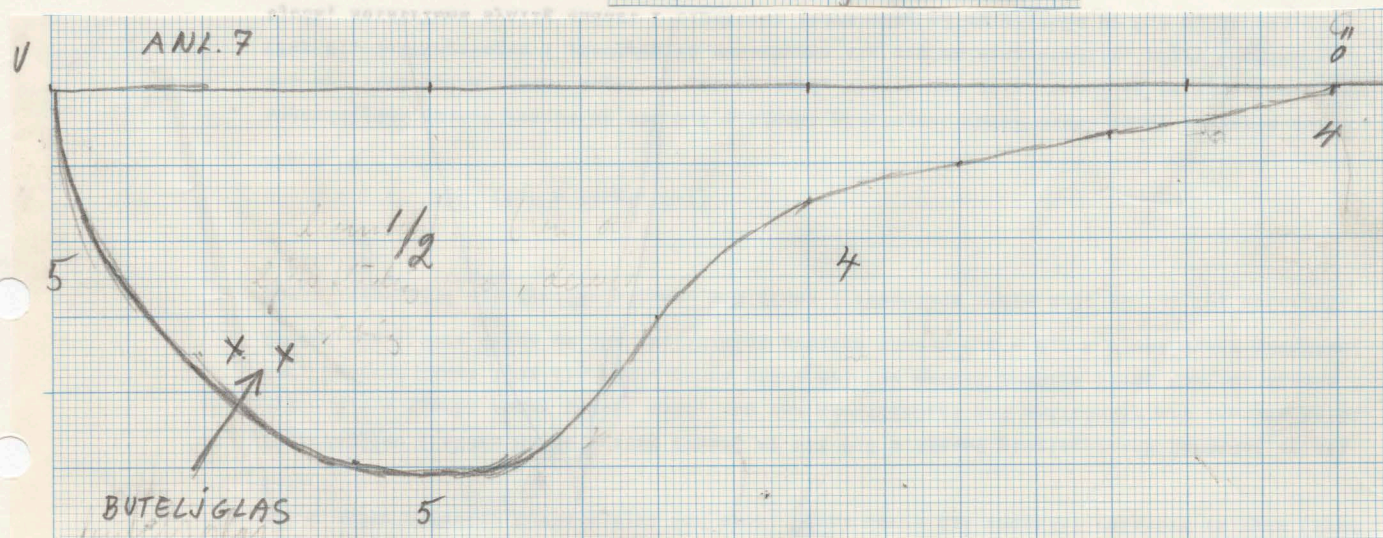
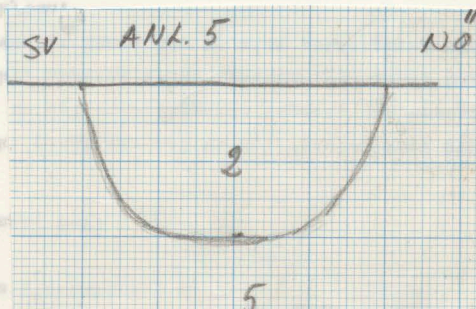
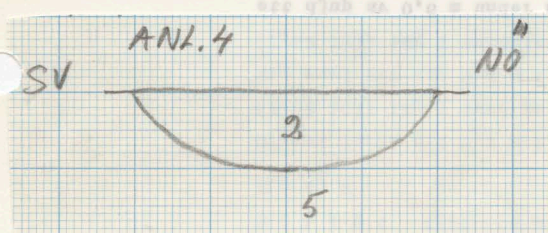
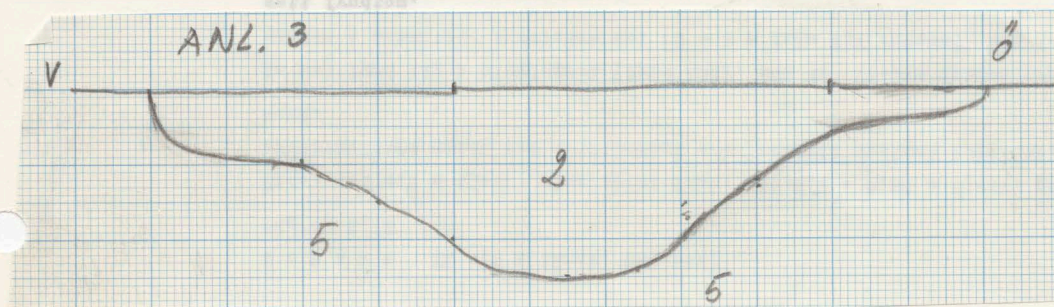
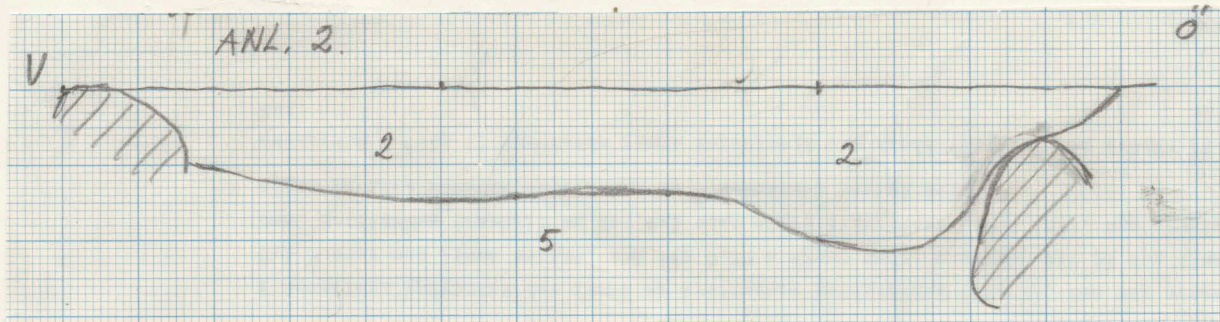
Fig 46 Find 152, structure 1

Skala 1:1

14:532

SMÅ ANLÄGGNINGAR

(sparas endast i GAK:s arkiv!)

Skala 1:10

S c h a k t I (5 m långt, N-S)

Fig 4, 5

I södra halvan samt längst i norr började berget 0,2 m djupt under markytan. På en sträcka av 2 m fanns i schaktets norra del en stenpackning av 0,2 - 0,3 m stora stenar relativt tätt liggande i flera lager. Stenarna låg direkt på berget och tycktes fylla ut svackor i berget. Stenpackningens yta låg 0,1 m djupt under markytan. Fynden utgjordes av lite flinta (fynd 85).

S c h a k t II (9,5 m långt, N-S)

Fig 4, 5

Lagerföljden var olika i norra och södra delen. Norra delen (0 - 3 m från norr räknat) innehöll överst ett 0,2 m tjockt ploglager över ett 0,4 m tjockt lager av stenig grusig sand. 0,6 m under markytan började ljus fin sand. Denna norra del innehöll relativt få fynd (fynd 83).

Lagerföljden i södra delen bestod överst av ett 0,2 m tjockt ploglager och därunder av ett 0,3 - 0,4 m tjockt lager grusig sand, som var mörkfläckigt med sotfläckar och enstaka kolbitar. Underst fanns ljus fin sand. Denna södra del var mycket fyndrik (fynd 83). De flesta fynden låg i övre delen av den sotfläckiga grusiga sanden 0,2 - 0,3 m djupt under markytan.

Samma lagerföljd och fyndfördelning, som finns i schaktets södra del, gäller för meterruta 1 (fig 5).

S c h a k t III (6,5 m långt, Ö-V)

Fig 4, 8

Lagerföljden bestod överst av ett 0,2 m tjockt ploglager. Under detta fanns i västra delen ett upp till 0,3 m tjockt lager av grusig sand, vilket mot öster ersattes av ljus lerig mo (fig 8). Sotfärgningen i provgrop 75 avtecknade sig som en svag otydlig, några centimeter tjock, sotstrimma synlig endast i schaktets södra vägg på en sträcka av 0,3 m. Endast lite flinta (fynd 84) påträffades i schaktet.

S c h a k t VIII (6 m långt, Ö-V)

Fig 4, 5

Överst fanns ett 0,3 m tjockt ploglager med en del flinta (fynd 100). De flesta fynden (fynd 101) låg i övre delen av det underliggande lagret, som bestod av något sotfläckig grusig sand och var 0,3 m tjockt. Underst fanns fyndtom ljus sand. Den ornerade krukskärvan (fynd 101) låg i schaktets västra kant, där en klar sotfärgning med kolbitar fanns ner till ett djup av 0,6 m under markytan.

S c h a k t IX (5 m långt, ONO-VSV)

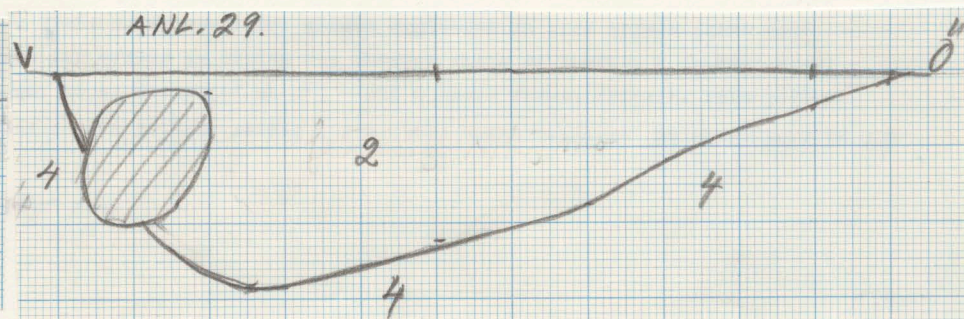
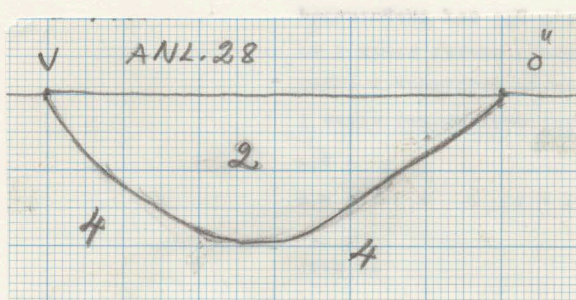
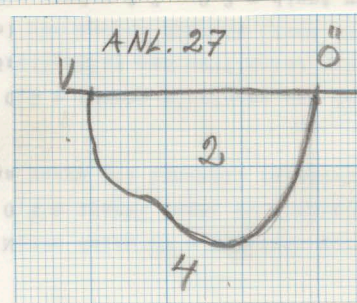
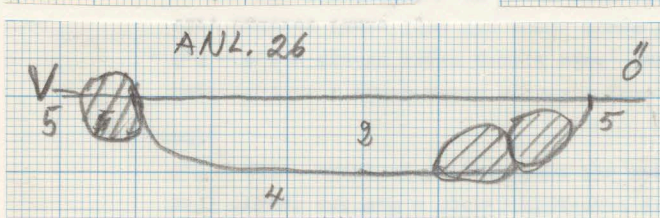
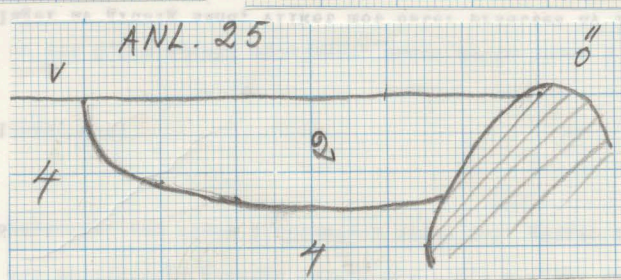
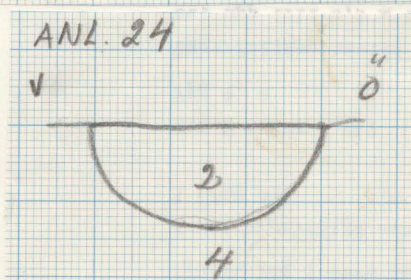
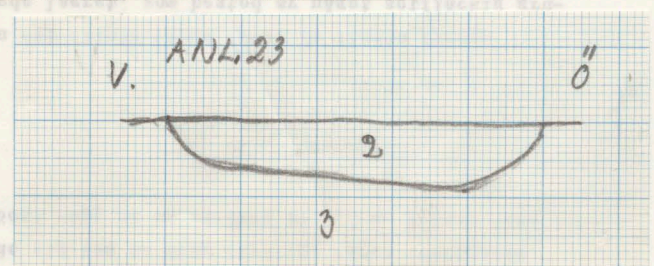
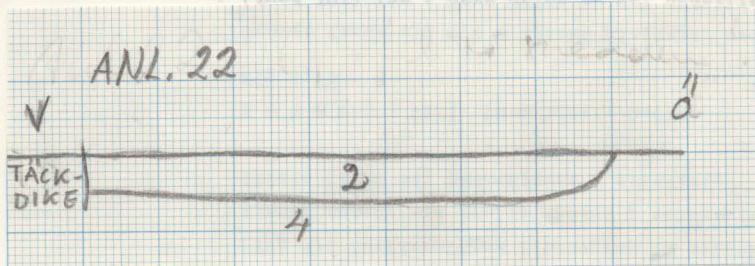
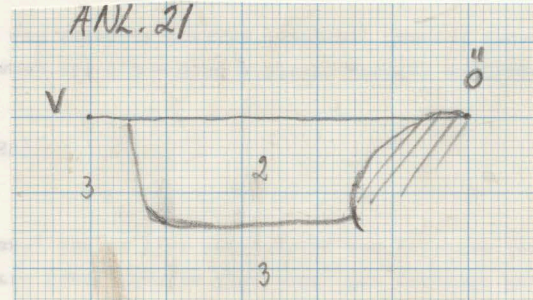
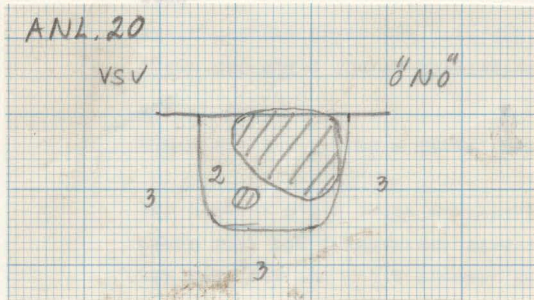
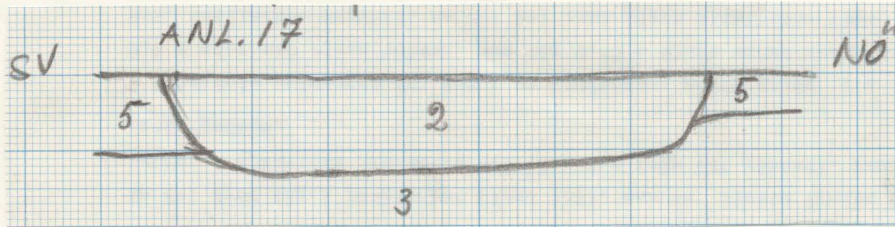
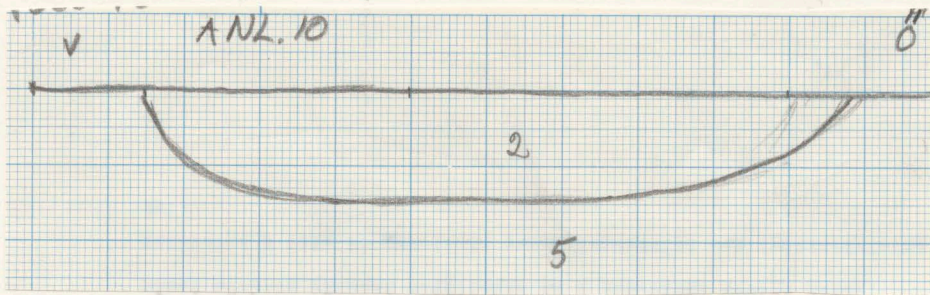
Fig 4, 5, 7

Under det 0,2 m tjocka ploglagret fanns ett 0,3 - 0,35 m tjockt grusigt sandlager, som i den västsydvästra delen var sotfläckigt och innehöll enstaka kolbitar. Underst fanns ljus fin sand.

En del fynd låg i ploglagret (fynd 102), men de flesta fynden (fynd 102) låg i den grusiga sanden i schaktets sydvästra del (0 - 3 m från VSV räknat). Den nordöstra delen var i stort sett fyndtom.

I schaktets sydvästra del fanns en kraftigare sotfärgning (fig 7). Den var oregelbunden, ca 0,5 m stor med ojämn botten, som låg 0,55 m djupt under markytan ner på den ljusa fina sanden. Sotfläcken innehöll en del kol samt några flintbitar (fynd 103). Den grusiga sanden var något mörkare närmast sotfläcken än i schaktets övriga delar.

Meterruta 2 (fig 5) uppvisade samma lagerföljd och fyndfördelning som schakt IX:s sydvästra del.

S c h a k t I (5 m långt, N-S)

Fig 4, 5

I södra halvan samt längst i norr började berget 0,2 m djupt under markytan. På en sträcka av 2 m fanns i schaktets norra del en stenpackning av 0,2 - 0,3 m stora stenar relativt tätt liggande i flera lager. Stenarna låg direkt på berget och tycktes fylla ut svackor i berget. Stenpackningens yta låg 0,1 m djupt under markytan. Fynden utgjordes av lite flinta (fynd 85).

S c h a k t II (9,5 m långt, N-S)

Fig 4, 5

Lagerföljden var olika i norra och södra delen. Norra delen (0 - 3 m från norr räknat) innehöll överst ett 0,2 m tjockt ploglager över ett 0,4 m tjockt lager av stenig grusig sand. 0,6 m under markytan började ljus fin sand. Denna norra del innehöll relativt få fynd (fynd 83).

Lagerföljden i södra delen bestod överst av ett 0,2 m tjockt ploglager och därunder av ett 0,3 - 0,4 m tjockt lager grusig sand, som var mörkfläckigt med sotfläckar och enstaka kolbitar. Underst fanns ljus fin sand. Denna södra del var mycket fyndrik (fynd 83). De flesta fynden låg i övre delen av den sotfläckiga grusiga sanden 0,2 - 0,3 m djupt under markytan.

Samma lagerföljd och fyndfördelning, som finns i schaktets södra del, gäller för meterruta 1 (fig 5).

S c h a k t III (6,5 m långt, Ö-V)

Fig 4, 8

Lagerföljden bestod överst av ett 0,2 m tjockt ploglager. Under detta fanns i västra delen ett upp till 0,3 m tjockt lager av grusig sand, vilket mot öster ersattes av ljus lerig mo (fig 8). Sotfärgningen i provgrop 75 avtecknade sig som en svag otydlig, några centimeter tjock, sotstrimma synlig endast i schaktets södra vägg på en sträcka av 0,3 m. Endast lite flinta (fynd 84) påträffades i schaktet.

S c h a k t VIII (6 m långt, Ö-V)

Fig 4, 5

Överst fanns ett 0,3 m tjockt ploglager med en del flinta (fynd 100). De flesta fynden (fynd 101) låg i övre delen av det underliggande lagret, som bestod av något sotfläckig grusig sand och var 0,3 m tjockt. Underst fanns fyndtom ljus sand. Den ornerade krukskärvan (fynd 101) låg i schaktets västra kant, där en klar sotfärgning med kolbitar fanns ner till ett djup av 0,6 m under markytan.

S c h a k t IX (5 m långt, ONO-VSV)

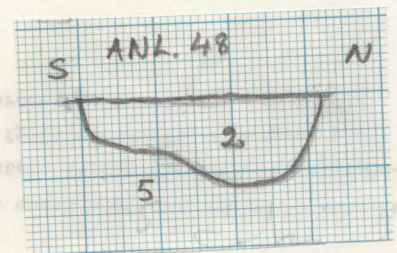
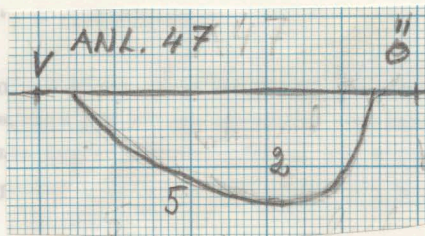
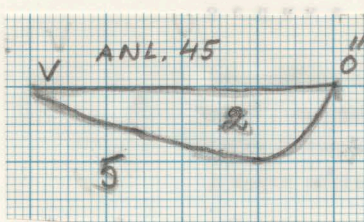
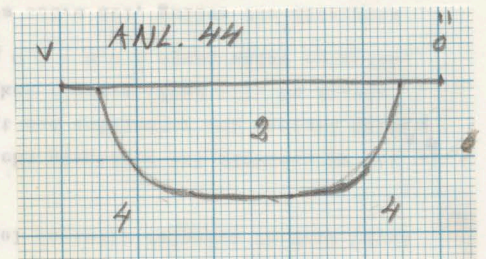
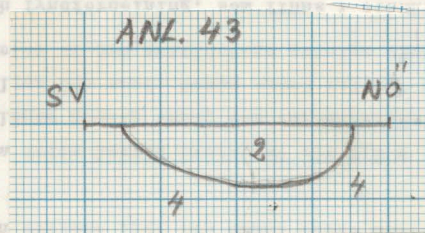
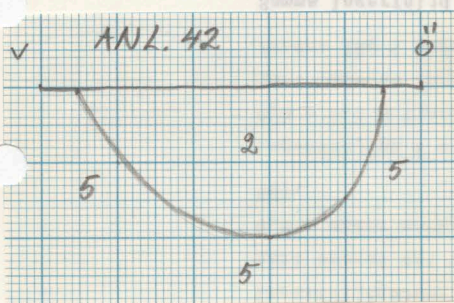
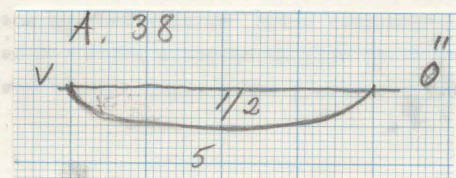
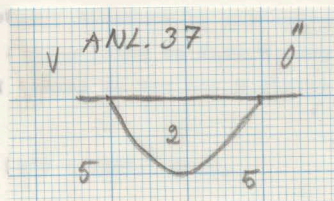
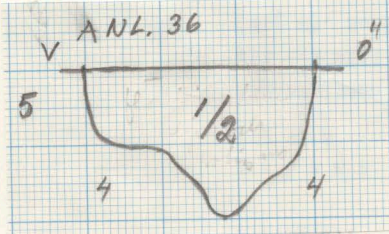
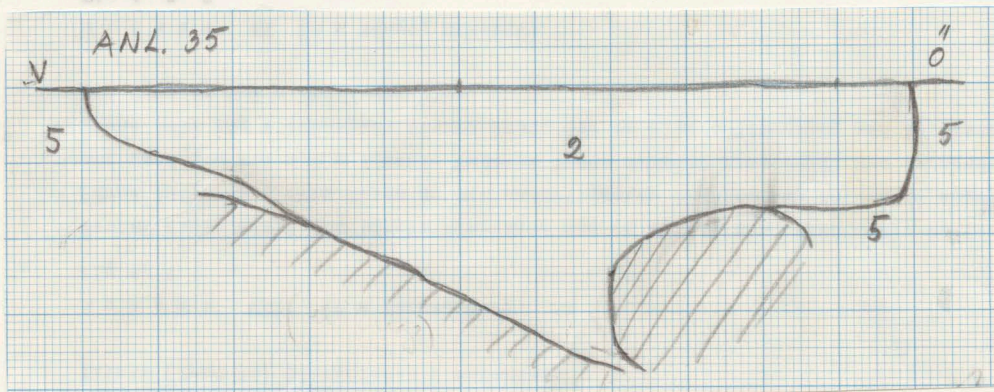
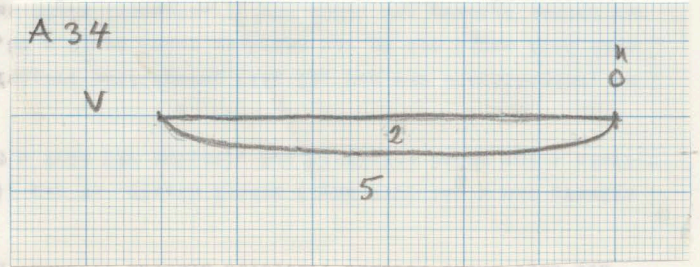
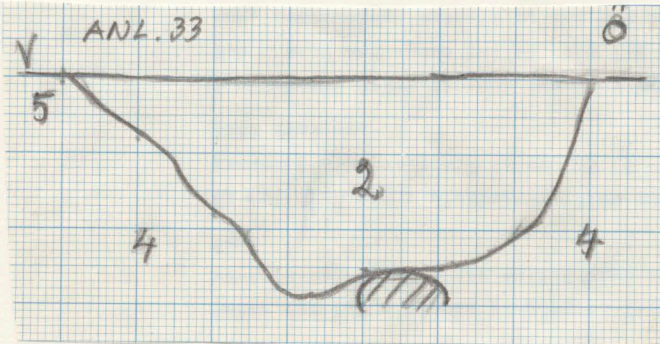
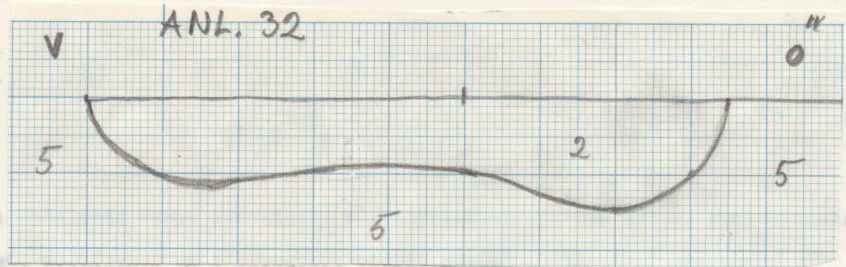
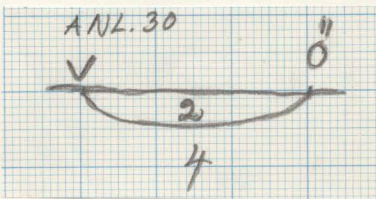
Fig 4, 5, 7

Under det 0,2 m tjocka ploglagret fanns ett 0,3 - 0,35 m tjockt grusigt sandlager, som i den västsydvästra delen var sotfläckigt och innehöll enstaka kolbitar. Underst fanns ljus fin sand.

En del fynd låg i ploglagret (fynd 102), men de flesta fynden (fynd 102) låg i den grusiga sanden i schaktets sydvästra del (0 - 3 m från VSV räknat). Den nordöstra delen var i stort sett fyndtom.

I schaktets sydvästra del fanns en kraftigare sotfärgning (fig 7). Den var oregelbunden, ca 0,5 m stor med ojämn botten, som låg 0,55 m djupt under markytan ner på den ljusa fina sanden. Sotfläcken innehöll en del kol samt några flintbitar (fynd 103). Den grusiga sanden var något mörkare närmast sotfläcken än i schaktets övriga delar.

Meterruta 2 (fig 5) uppvisade samma lagerföljd och fyndfördelning som schakt IX:s sydvästra del.

S c h a k t I (5 m långt, N-S)

Fig 4, 5

I södra halvan samt längst i norr började berget 0,2 m djupt under markytan. På en sträcka av 2 m fanns i schaktets norra del en stenpackning av 0,2 - 0,3 m stora stenar relativt tätt liggande i flera lager. Stenarna låg direkt på berget och tycktes fylla ut svackor i berget. Stenpackningens yta låg 0,1 m djupt under markytan. Fynden utgjordes av lite flinta (fynd 85).

S c h a k t II (9,5 m långt, N-S)

Fig 4, 5

Lagerföljden var olika i norra och södra delen. Norra delen (0 - 3 m från norr räknat) innehöll överst ett 0,2 m tjockt ploglager över ett 0,4 m tjockt lager av stenig grusig sand. 0,6 m under markytan började ljus fin sand. Denna norra del innehöll relativt få fynd (fynd 83).

Lagerföljden i södra delen bestod överst av ett 0,2 m tjockt ploglager och därunder av ett 0,3 - 0,4 m tjockt lager grusig sand, som var mörkfläckigt med sotfläckar och enstaka kolbitar. Underst fanns ljus fin sand. Denna södra del var mycket fyndrik (fynd 83). De flesta fynden låg i övre delen av den sotfläckiga grusiga sanden 0,2 - 0,3 m djupt under markytan.

Samma lagerföljd och fyndfördelning, som finns i schaktets södra del, gäller för metrerruta 1 (fig 5).

S c h a k t III (6,5 m långt, Ö-V)

Fig 4, 8

Lagerföljden bestod överst av ett 0,2 m tjockt ploglager. Under detta fanns i västra delen ett upp till 0,3 m tjockt lager av grusig sand, vilket mot öster ersattes av ljus lerig mo (fig 8). Sotfärgningen i provgrop 75 avtecknade sig som en svag otydlig, några centimeter tjock, sotstrimma synlig endast i schaktets södra vägg på en sträcka av 0,3 m. Endast lite flinta (fynd 84) påträffades i schaktet.

S c h a k t VIII (6 m långt, Ö-V)

Fig 4, 5

Överst fanns ett 0,3 m tjockt ploglager med en del flinta (fynd 100). De flesta fynden (fynd 101) låg i övre delen av det underliggande lagret, som bestod av något sotfläckig grusig sand och var 0,3 m tjockt. Underst fanns fyndtom ljus sand. Den ornerade krukskärvan (fynd 101) låg i schaktets västra kant, där en klar sotfärgning med kolbitar fanns ner till ett djup av 0,6 m under markytan.

S c h a k t IX (5 m långt, ONO-VSV)

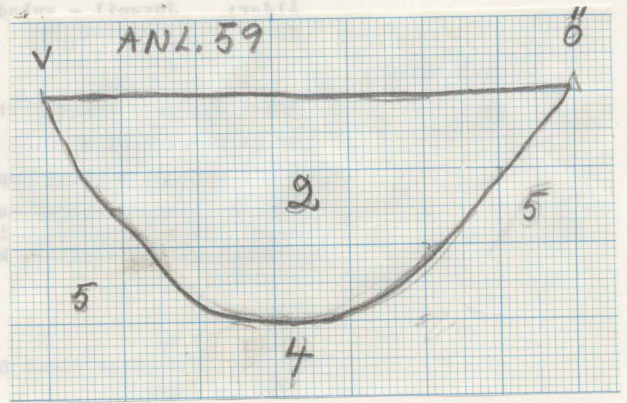
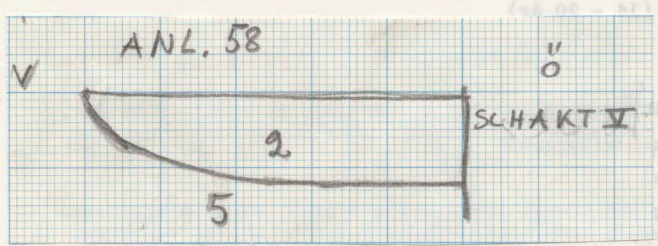
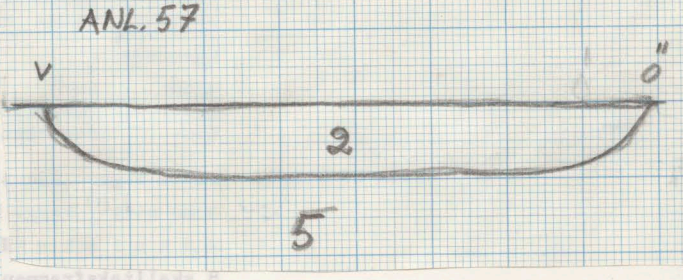
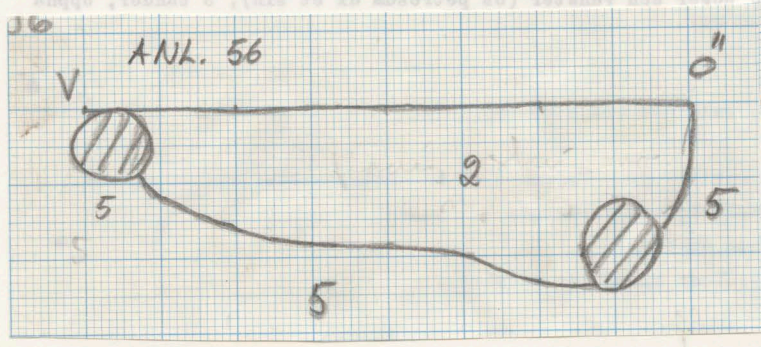
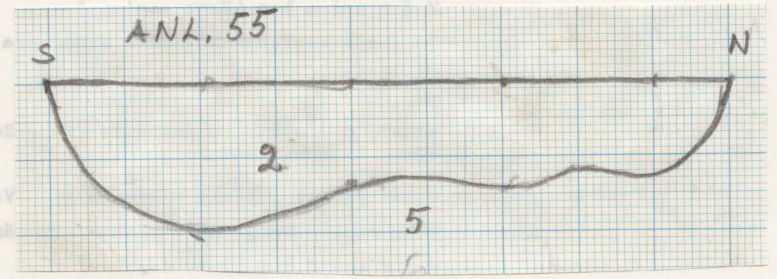
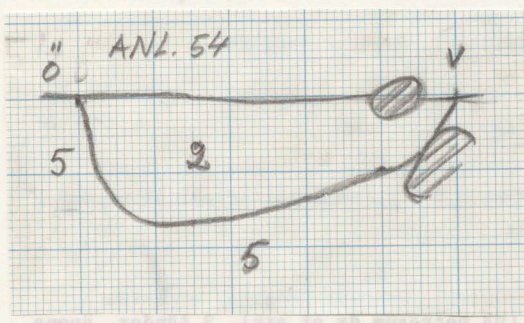
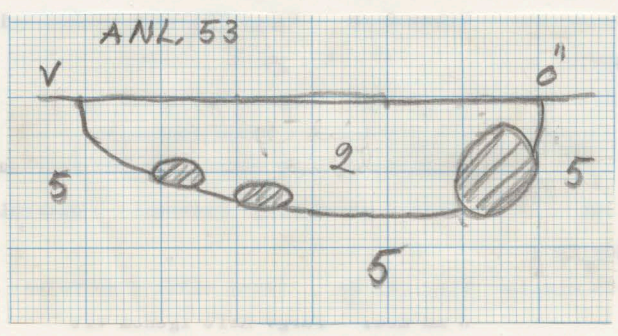
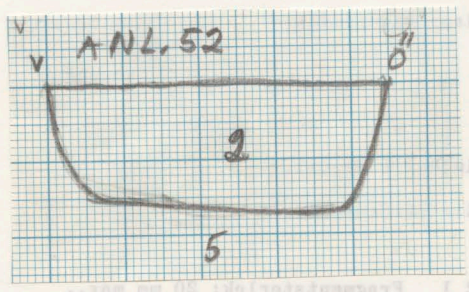
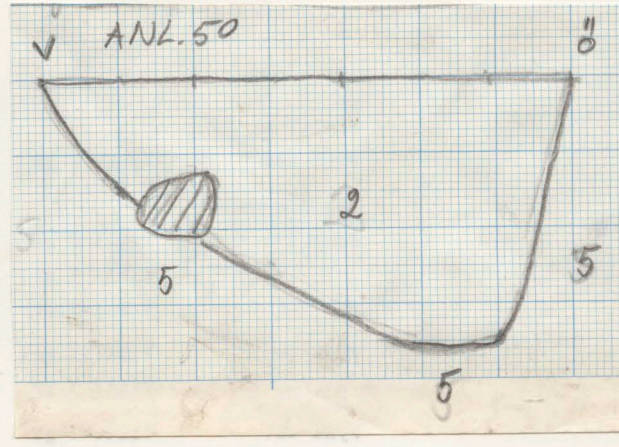
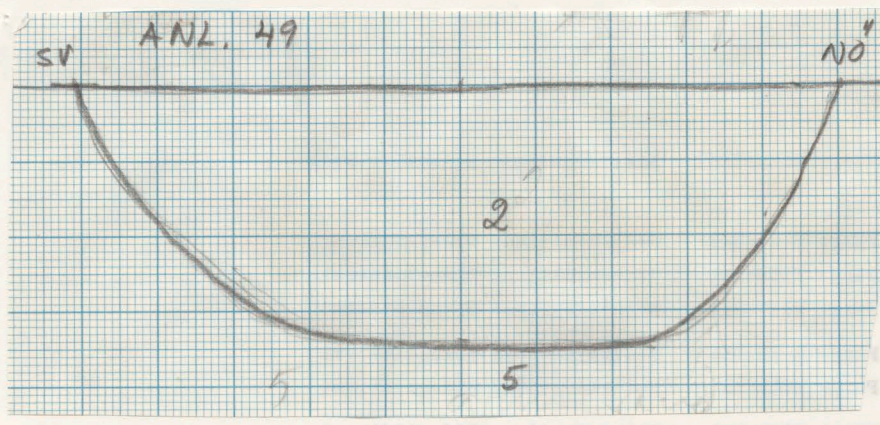
Fig 4, 5, 7

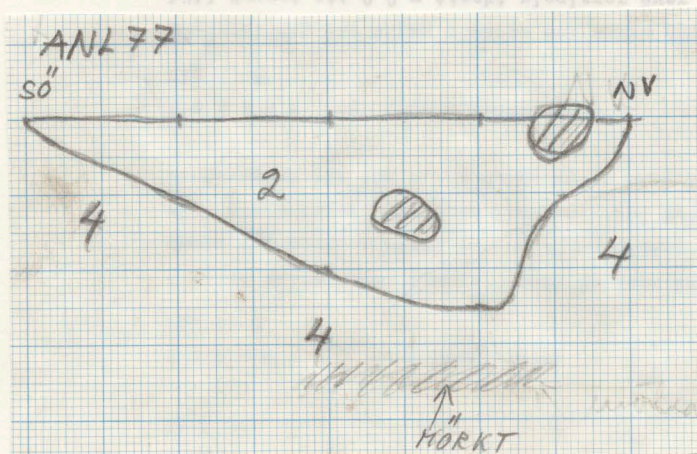
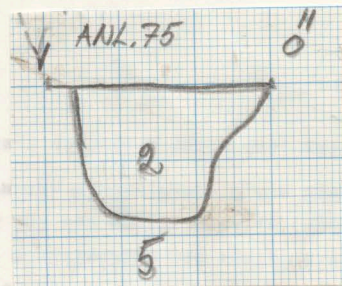
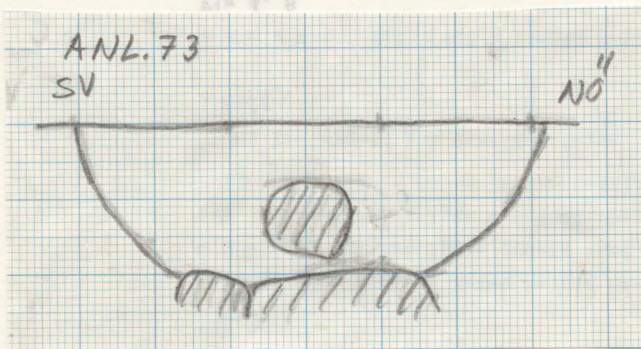
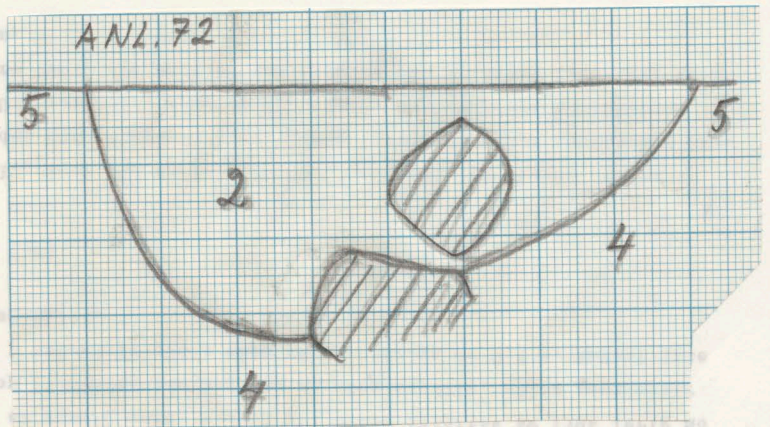
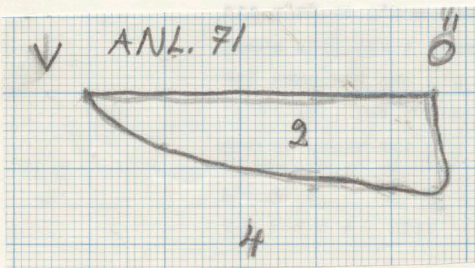
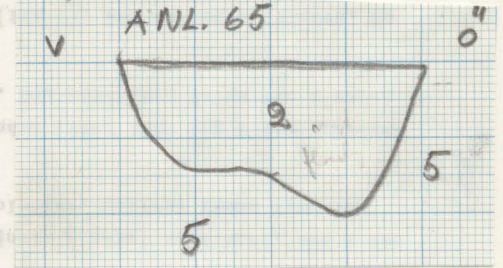
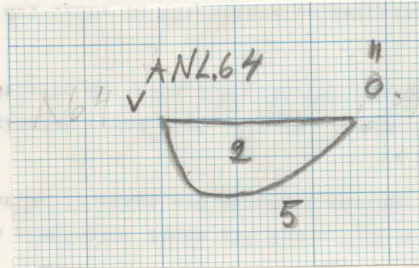
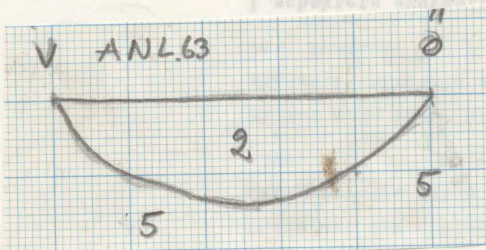
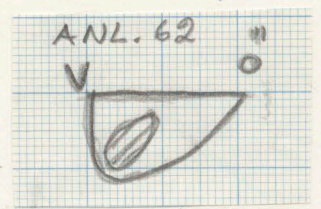
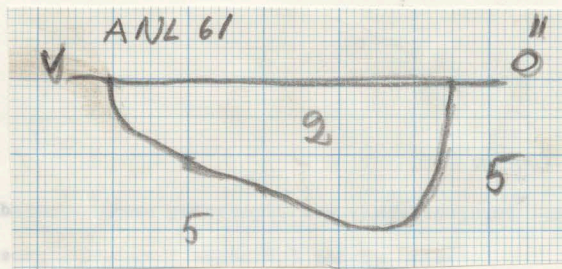
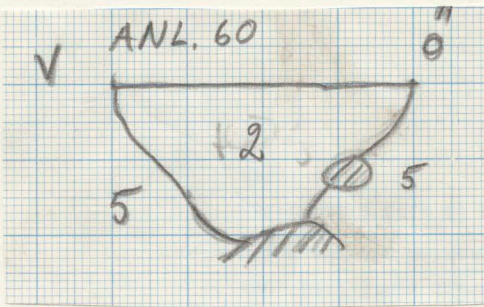
Under det 0,2 m tjocka ploglagret fanns ett 0,3 - 0,35 m tjockt grusigt sandlager, som i den västsydvästra delen var sotfläckigt och innehöll enstaka kolbitar. Underst fanns ljus fin sand.

En del fynd låg i ploglagret (fynd 102), men de flesta fynden (fynd 102) låg i den grusiga sanden i schaktets sydvästra del (0 - 3 m från VSV räknat). Den nordöstra delen var i stort sett fyndtom.

I schaktets sydvästra del fanns en kraftigare sotfärgning (fig 7). Den var oregelbunden, ca 0,5 m stor med ojämn botten, som låg 0,55 m djupt under markytan ner på den ljusa fina sanden. Sotfläcken innehöll en del kol samt några flintbitar (fynd 103). Den grusiga sanden var något mörkare närmast sotfläcken än i schaktets övriga delar.

Metrerruta 2 (fig 5) uppvisade samma lagerföljd och fyndfördelning som schakt IX:s sydvästra del.

S c h a k t I (5 m långt, N-S)

Fig 4, 5

I södra halvan samt längst i norr började berget 0,2 m djupt under markytan. På en sträcka av 2 m fanns i schaktets norra del en stenpackning av 0,2 - 0,3 m stora stenar relativt tätt liggande i flera lager. Stenarna låg direkt på berget och tycktes fylla ut svackor i berget. Stenpackningens yta låg 0,1 m djupt under markytan. Fynden utgjordes av lite flinta (fynd 85).

S c h a k t II (9,5 m långt, N-S)

Fig 4, 5

Lagerföljden var olika i norra och södra delen. Norra delen (0 - 3 m från norr räknat) innehöll överst ett 0,2 m tjockt ploglager över ett 0,4 m tjockt lager av stenig grusig sand. 0,6 m under markytan började ljus fin sand. Denna norra del innehöll relativt få fynd (fynd 83).

Lagerföljden i södra delen bestod överst av ett 0,2 m tjockt ploglager och därunder av ett 0,3 - 0,4 m tjockt lager grusig sand, som var mörkfläckigt med sotfläckar och enstaka kolbitar. Underst fanns ljus fin sand. Denna södra del var mycket fyndrik (fynd 83). De flesta fynden låg i övre delen av den sotfläckiga grusiga sanden 0,2 - 0,3 m djupt under markytan.

Samma lagerföljd och fyndfördelning, som finns i schaktets södra del, gäller för meterruta 1 (fig 5).

S c h a k t III (6,5 m långt, Ö-V)

Fig 4, 8

Lagerföljden bestod överst av ett 0,2 m tjockt ploglager. Under detta fanns i västra delen ett upp till 0,3 m tjockt lager av grusig sand, vilket mot öster ersattes av ljus lerig mo (fig 8). Sotfärgningen i provgrop 75 avtecknade sig som en svag otydlig, några centimeter tjock, sotstrimma synlig endast i schaktets södra vägg på en sträcka av 0,3 m. Endast lite flinta (fynd 84) påträffades i schaktet.

S c h a k t VIII (6 m långt, Ö-V)

Fig 4, 5

Överst fanns ett 0,3 m tjockt ploglager med en del flinta (fynd 100). De flesta fynden (fynd 101) låg i övre delen av det underliggande lagret, som bestod av något sotfläckig grusig sand och var 0,3 m tjockt. Underst fanns fyndtom ljus sand. Den ornerade krukskrävan (fynd 101) låg i schaktets västra kant, där en klar sotfärgning med kolbitar fanns ner till ett djup av 0,6 m under markytan.

S c h a k t IX (5 m långt, ONO-VSV)

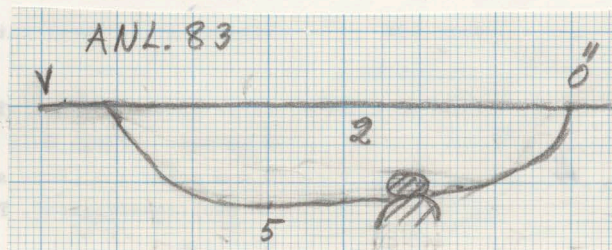
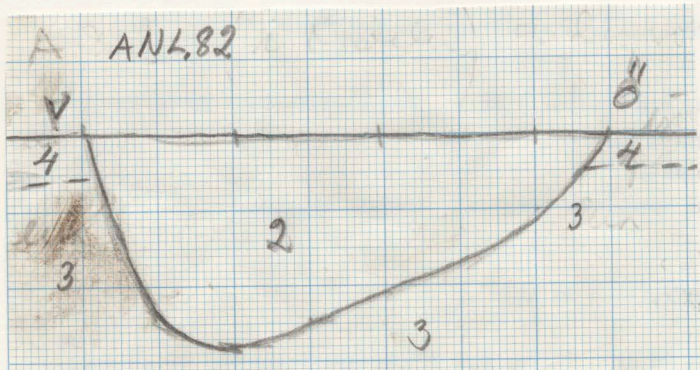
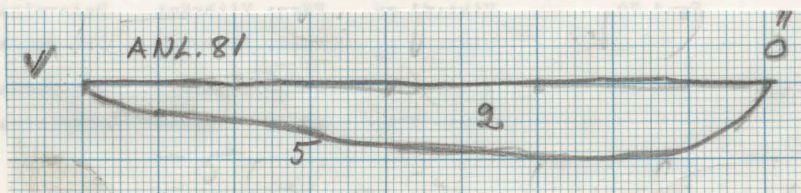
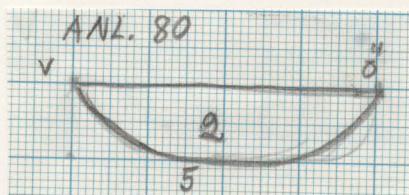
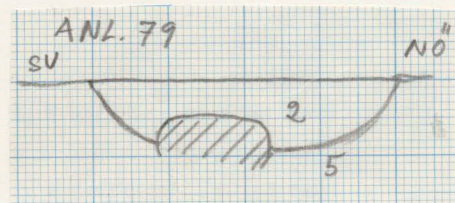
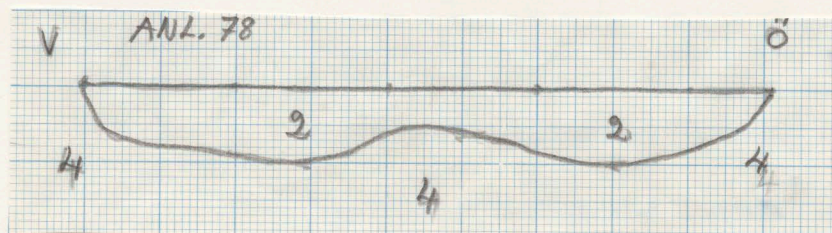
Fig 4, 5, 7

Under det 0,2 m tjocka ploglagret fanns ett 0,3 - 0,35 m tjockt grusigt sandlager, som i den västsydvästra delen var sotfläckigt och innehöll enstaka kolbitar. Underst fanns ljus fin sand.

En del fynd låg i ploglagret (fynd 102), men de flesta fynden (fynd 102) låg i den grusiga sanden i schaktets sydvästra del (0 - 3 m från VSV räknat). Den nordöstra delen var i stort sett fyndtom.

I schaktets sydvästra del fanns en kraftigare sotfärgning (fig 7). Den var oregelbunden, ca 0,5 m stor med ojämn botten, som låg 0,55 m djupt under markytan ner på den ljusa fina sanden. Sotfläcken innehöll en del kol samt några flintbitar (fynd 103). Den grusiga sanden var något mörkare närmast sotfläcken än i schaktets övriga delar.

Meterruta 2 (fig 5) uppvisade samma lagerföljd och fyndfördelning som schakt IX:s sydvästra del.

SCHAKT XI

Fynd 192 Vikt: 2 gr Färg: Vitbrända Determination: Oidentifierade

ANLÄGGNING 1

Fynd 67 Vikt: 2 gr Färg: Vitbränt Determination: Oidentifierat

Vikt: 1 gr Färg: Vitbränt Determination: Oidentifierat

Vikt: <1 gr Färg: Vitbränt Determination: Oidentifierat

Fynd 70 Vikt: <1 gr Färg: Vitbränt Determination: Oidentifierat

Vikt: 1 gr Färg: Vitbränt Determination: Oidentifierat

Fynd 187 Vikt: <1 gr Färg: Vitbränt Determination: Oidentifierat

Vikt: 2 gr Färg: Vitbränt Determination: Oidentifierat

ANLÄGGNING 2

Fynd 21 Vikt: 8 gr Färg: Vitbrända

M ä n n i s k a (Homo sapiens)

Klippben av barn under 1 år (Os petrosum, infans I <1 år).

Fynd 102 Vikt: <1 gr Färg: Vitbränt Determination: Oidentifierat

ANLÄGGNING 4

Fynd 90 utanför Vikt: 16 gr Ident vikt: 4 gr Volym: 0,02 l Fragmentstorlek: 20 mm max.,
3 mm med. Färg: Helt igenom vit

M ä n n i s k a (Homo sapiens)

10 skalltaksfragment. Tunn spongiosa (diploe). Suturer taggiga.

Människa

MIND: En

Ålder: Juvenil - subadult (14 - 20 år)

Kön: Obestämt

Fynd 90 inuti Vikt: 140 gr Ident vikt: 38 gr Volym: 0,2 l Fragmentstorlek: 30 mm max.,
5 mm med. Färg: Helt igenom vitbrända

M ä n n i s k a (Homo sapiens)

55 skalltaksfragment. Tunn spongiosa (diploe). Suturer taggiga, synostos ej påbörjad. Klippben, höger och vänster (Os petrosum dx et sin), 3 tänder, öppna spetsiga rötter (dentes).

Människa

MIND: En

Ålder: Juvenil - subadult (14 - 20 år)

Kön: Obestämt

Fynd 90 allmänt Vikt: 7 gr Ident vikt: 2 gr Volym: 0,01 l Fragmentstorlek: 10 mm max.,
3 mm med. Färg: Helt igenom vitbrända

M ä n n i s k a (Homo sapiens)

8 skalltaksfragment. Tunn spongiosa (diploe).

Människa

MIND: En

Ålder: Juvenil - subadult (14 - 20 år)

Kön: Obestämt

ANLÄGGNING 8

Fynd 127 Vikt: 951 gr Ident vikt: 110 gr Volym: 1,2 l Fragmentstorlek: 70 mm max.,
20 mm med. Färg: Helt igenom vitbrända

M ä n n i s k a (Homo sapiens)

Vänster ögonbrynsbåge, manlig typ (Margo supraorbitale sin). 80 skalltaksfragment. Tjock spongiosa (diploe), 1 underkäksfragment (mandibula), 26 tandfragment, trubbiga spetsar, kanaler hårfina - slutna. 2 okbågar (arcus zygomaticus). 2 kotor.

Människa

MIND: En

Ålder: Senilis (över 60 år)

Kön: Man

ANLÄGGNING 9

Fynd 128 allmänt Vikt: 1100 gr Ident vikt: 150 gr Volym: 1,7 l Fragmentstorlek: 80 mm max.,

Neg.nr. 3 6759

Anläggning 1 med östra stenpackningen i förgrunden och västra stenpackningen i bakgrunden. Från sydost.

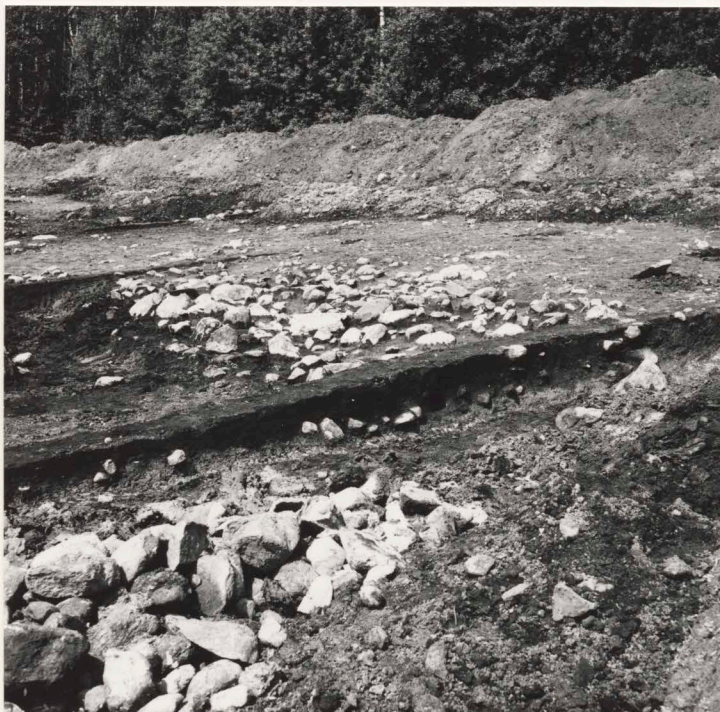
Neg.nr. 6760

Anläggning 1, östra stenpackningen.
Från sydost.

Neg. nr. B 6761

Anläggning 1, profil 3, från söder.

Neg. nr. B 6762

Anläggning 1, profil 4, nordöstra delen.
Från söder.

Neg. nr. B 6763

Anläggning 1, profil 8, från söder.

Anläggning 1, profil 2, från sydost.

Neg. nr. B 6764

Anläggning 1, östra stenpackningen, i stort sett bortgrävd med profil 8 i förgrunden och profil 3 och 2 i bakgrunden. Från sydost.

Neg. nr. B 6765

Neg. nr. B 6766

Anläggning 1 med västra stenpackningen i förgrunden och östra stenpackningen i bakgrunden. I förgrunden till vänster anläggning 74. Från nordväst.

Neg. nr. B 6767

Anläggning 1 med östra stenpackningen i förgrunden och västra stenpackningen i bakgrunden. Från öster.

Anläggning 1, västra stenpackningen.
Från nordväst.

Neg.nr. B 6768

Anläggning 1. Mörka ränder med kolbitar
i leran under östra stenpackningen intill
profil 3. Från söder.

Neg.nr. B 6769